

Siikaisten yhtenäiskoulun paikallinen opetussuunnitelma

Hyvinvointilautakunta 10.06.2025

1. Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta

1.4. Paikallisen opetussuunnitelman laadinta ja keskeiset opetusta ohjaavat ratkaisut

Paikallinen opetussuunnitelma, sitä tarkentavat lukuvuosisuunnitelmat sekä muut suunnitelmat laaditaan opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla edellä kuvattuja tavoitteita ja periaatteita noudattaen. Opetuksen järjestäjä voi päättää opetussuunnitelmaan sisältyvien ratkaisujen delegoinnista kouluille ja koulukohtaisen opetussuunnitelman laadinnasta.

Tässä alaluvussa määrätään ne paikallisesti päätettävät opetussuunnitelmaratkaisut sekä opetussuunnitelmassa kuvattavat asiat, joita ei käsitellä muissa luvuissa. Opetussuunnitelman perusteiden kussakin pääluvussa määrätään tarkemmin, mitä paikallisessa opetussuunnitelmassa tulee kyseisessä luvussa käsitellyn kokonaisuuden osalta päättää ja kuvata.

Opetuksen järjestäjä päättää opetussuunnitelman laatimiseen liittyvistä ratkaisuista ja toimintatavoista:

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
1. Laaditaanko paikallinen opetussuunnitelma koulujen yhteisenä, kokonaan tai osin koulukohtaisena, seudullisena tai käytetäänkö muuta ratkaisua?	<ul style="list-style-type: none"> Siikaisten kunnassa on ainoastaan yksi peruskoulu (Siikaisten yhtenäiskoulu), joten kunnassa kunta-kohtainen ja koulukohtainen opetussuunnitelma on yhdistetty yhdeksi paikalliseksi opetussuunnitelmaksi.
2. Millä kielillä annettavaa opetusta varten opetussuunnitelma laaditaan ja hyväksytään (suomenkielistä, ruotsinkielistä, saamenkielistä sekä tarvittaessa muulla kielellä annettavaa opetusta varten)?	<ul style="list-style-type: none"> Siikaisten kunnassa opetusta annetaan ainoastaan suomen kielellä.
3. Mikä on opetussuunnitelman rakenne ja asioiden käsittelyjärjestys, missä muodossa opetussuunnitelma julkaistaan?	<ul style="list-style-type: none"> Opetussuunnitelman rakenne vastaa opetussuunnitelman perusteiden rakennetta ja käsittelyjärjestys perusteiden käsittelyjärjestystä. Kunta-/koulukohtaiset osiot on kirjattu lukujen paikallista opetussuunnitelmaa koskeviin osioihin. Opetussuunnitelma julkaistaan sekä sähköisenä että paperiversiona.
4. Miten henkilöstö sekä oppilaat ja huoltajat osallistuvat opetussuunnitelman laatimiseen, arviointiin ja kehittämiseen ja miten otetaan huomioon eri tilanteissa olevien huoltajien osallistumismahdollisuudet?	<ul style="list-style-type: none"> Opetussuunnitelma on laadittu yhteistyössä henkilöstön kanssa. Vuosiluokkien 4 – 9 oppilaille, kaikkien oppilaiden huoltajille, koulun henkilökunnalle sekä koulun sidosryhmille ja muille opetuksen ja oppilaan tuen kehittämisestä kiinnostuneille on toteutettu kysely, jolla kartoitettiin mielipiteitä erilaisten tuen muotojen tärkeydestä tuen toteutumisesta Siikaisten yhtenäiskoulussa. Paikallisen opetussuunnitelman lukuja 1 – 12 koskeva luonnos on nähtävillä koulun verkkosivuilla, ja siihen liittyvää palautetta voi antaa paikallisen opetussuunnitelman valmistelutyöstä vastaaville ennen sen viemistä hyvinvointilautakunnan käsiteltäväksi.
5. Miten opetussuunnitelman laatimiseen liittyvä yhteistyö esiopetuksen ja muun varhaiskasvatuksen sekä perusopetusta seuraavaa	<ul style="list-style-type: none"> Paikallisen opetussuunnitelman valmistelusta vastaava Rehtori-sivistystoimenjohtaja toimii myös varhaiskasvatuksen tehtäväalueen

<p>koulutusvaihetta edustavien oppilaitosten kanssa järjestetään?</p>	<p>vastuuhenkilönä, mikä helpottaa varhaiskasvatuksen näkökulman välittymisen päätöksentekoon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vuosiluokkien 4 – 9 oppilaille, kaikkien oppilaiden huoltajille, koulun henkilökunnalle sekä koulun sidosryhmille ja muille opetuksen ja oppilaan tuen kehittämistä kiinnostuneille on toteutettu kysely, jolla kartoitettiin mielipiteitä erilaisten tuen muotojen tärkeydestä tuen toteutumisesta Siikaisten yhtenäiskoulussa. • Paikallisen opetussuunnitelman lukuja 1 – 12 koskeva luonnos on nähtävillä koulun verkkosivuilla, ja siihen liittyvää palautetta voi antaa paikallisen opetussuunnitelman valmistelutyöstä vastaaville ennen sen viemistä hyvinvointilautakunnan käsiteltäväksi.
<p>6. Mitkä muut tahot ovat mukana opetussuunnitelman laadinnassa ja toteutuksessa ja miten yhteistyö järjestetään?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Paikallisen opetussuunnitelman laadinnassa on tehty yhteistyötä lähinnä liikunta- ja nuorisotoimen kanssa. Yritykset, urheiluseura ja seurakunta ovat koulun toiminnassa aktiivisia ja luontevia yhteistyökumppaneita, mutta niillä ei ole resursseja osallistua opetussuunnitelmatyöskentelyyn. Paikallista opetussuunnitelmaa koskeva luonnos on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla, ja mahdollisilla yhteistyökumppaneilla on ollut mahdollisuus antaa siihen liittyvää kehittämissalautetta ennen paikallista opetussuunnitelmaa koskevan ehdotuksen viemistä hyvinvointilautakunnan käsiteltäväksi.
<p>7. Miten paikalliset erityispiirteet ja tarpeet, arviointien ja kehittämistyön tuottama tieto ja kehittämisen tavoitteet sekä muut paikalliset suunnitelmat otetaan opetussuunnitelman valmistelussa huomioon</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Paikallisia erityispiirteitä ovat <ul style="list-style-type: none"> - opintososiaalista tukea tarvitsevien oppilaiden ja lastensuojelulain nojalla kodin ulkopuolelle sijoitettujen oppilaiden suuri määrä, - vahva erityisopetuksen järjestämiseen liittyvä tukea tarvitsevien oppilaiden yleisopetukseen integroinnin ja inklusioonin edellyttämä toimintakulttuuri, - kunnan pieni koko ja siitä seuraava yhteisöllisyys ja välitön ihmisten kohtaaminen, - kyky reagoida nopeasti ongelmatilanteissa ja kehitystarpeissa - Siikaisten luonto, elävä maaseutu ja vahvat ja omaleimaiset kylät
<p>8. Sisältyykö naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain mukainen koulukohtainen tasa-arvosuunnitelma opetussuunnitelmaan vai laaditaanko se erillisenä suunnitelmana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lain mukaan suunnitelma laaditaan vuosittain yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa; vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan myös laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla 	<ul style="list-style-type: none"> • Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain mukainen koulukohtainen tasa-arvosuunnitelma on laadittu erillisenä suunnitelmana (<i>Siikaisten yhtenäiskoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma</i>).
<p>9. Sisältyykö yhdenvertaisuuslain mukainen koulukohtainen yhdenvertaisuussuunnitelma opetussuunnitelmaan vai laaditaanko se erillisenä suunnitelmana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yhdenvertaisuuslain mukainen koulukohtainen yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu erillisenä suunnitelmana (<i>Siikaisten yhtenäiskoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma</i>).

<p>- Lain mukaan oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi; oppilaitoksella tulee olla suunnitelma toimenpiteistä ja sekä huoltajille että oppilaille on varattava mahdollisuus tulla kuulluksi edistämistoimenpiteistä.</p>	
---	--

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa opetussuunnitelman laadintaan ja kehittämiseen liittyvät asiat:

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>10. Miten huolehditaan opiskeluhoitoa ja kodin ja koulun yhteistyötä käsittelevien osuuksien laadimisesta yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelujen tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas- ja opiskeluhoitosuunnitelma laaditaan erillisenä suunnitelmana yhteistyössä Satakunnan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelujen viranomaisten kanssa. Kodin ja koulun välistä yhteistyötä käsitellään osana Satakunnan hyvinvointialueen viranomaisten kanssa tehtävää yhteistyötä. • Opiskeluhoillon palvelut ovat yhtenevät koko Satakunnan hyvinvointialueen toiminta-alueella, ja koulun rooli on lähinnä sopeuttaa omat toimintonsa vastaamaan edellä mainittua palvelutarjontaa. Nykyisellä sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen henkilöstöresursseilla ei ole mahdollista tehdä kovin laajaa yhteissuunnittelua. Käytännön yhteistyön suunnittelua on toteutettu pääasiassa koulukuraattorin, koulupsykologin ja kouluterveydenhoitajan kanssa.
<p>11. Miten opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja miten opetussuunnitelmaa arvioidaan ja kehitetään?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opetussuunnitelman toteutumista seurataan osana muuta opetustoimen arviointi- ja kehitystyötä. Koulun itsearviointityö on jatkuvaa toimintaa, josta raportoidaan tarvittaessa sivistyslautakunnalle. <i>Lisäksi opetussuunnitelman toteutumista arvioidaan kasvatushenkilöstölle, oppilaille ja huoltajille suunnatuilla kyselyillä sekä erilaisten itsearviointimenetelmien arviointikeskustelujen avulla.</i> Myös sivistyslautakunta voi antaa perusopetukselle opetussuunnitelmaan liittyviä arviointitehtäviä. • Varhaiskasvatussuunnitelmaa sekä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmaa kehitetään yhtenä kokonaisuutena. Tavoitteena on rakentaa lasten ja nuorten yhtenäinen koulupolku. Tiedonsiirron sujuvuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Toisen asteen oppilaitosten tehdään kiinteää yhteistyötä. • Oppilas- ja opiskeluhoitosuunnitelmaa kehitetään yhteistyössä Satakunnan hyvinvointialueen ja sen jäsenkuntien kanssa. • Toiminnan kehittämisessä yhteistyö muiden nuorten kanssa toimivien kunnallisten palveluntuottajien kanssa on tärkeää. Tällaisia toimijoita ovat kansalaisopisto, kirjasto-, kulttuuri-, vapaa-aikatoimi sekä taiteen perusopetusta antavat oppilaitokset.

<p>12. Mitkä ovat ne paikalliset suunnitelmat ja ohjelmat, jotka täydentävät ja toteuttavat opetussuunnitelmaa? (esimerkiksi aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma, kestävän kehityksen ohjelma, tasa-arvosuunnitelma, kulttuurikasvatussuunnitelma, tietostrategia).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Paikallista opetussuunnitelmaa täydentävät suunnitelmat: <ul style="list-style-type: none"> - Siikaisten yhtenäiskoulun turvallisuus- ja pelastussuunnitelma - Siikaisten yhtenäiskoulun opiskeluhoito-suunnitelma - Siikaisten yhtenäiskoulun suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi, väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä - Siikaisten yhtenäiskoulun tieto- ja viestintästrategia - koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma - Siikaisten yhtenäiskoulun kriisisuunnitelma - Siikaisten yhtenäiskoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma - Siikaisten yhtenäiskoulun järjestyssäännöt - Siikaisten yhtenäiskoulun opetussuunnitelman mukaiset valinnaisaineet - Siikaisten yhtenäiskoulun kasvatustieteellisiä ja kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma
---	--

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa opetuksen järjestämiseen liittyvät ratkaisut:

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>13. Miten edistetään perusopetuksen yhtenäisyyttä sekä siirtymävaiheisiin liittyvää yhteistyötä (perusopetuksen sisällä sekä esiopetuksen ja muun varhaiskasvatuksen ja perusopetusta seuraavan koulutusvaiheen oppilaitosten kanssa)?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatussuunnitelmaa sekä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmaa kehitetään yhtenä kokonaisuutena. Tavoitteena on rakentaa lasten ja nuorten yhtenäinen koulupolku. Tiedonsiirron sujuvuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. • Oppilaan opetuksen ja tuen järjestämiseen liittyen oppilasta opettavat opettajat voivat konsultoida muita oppilasta opettavia opettajia (<i>pedagoginen konsultaatio</i>) ja opiskeluhoitoon edustajia (<i>opiskeluhoitoon konsultaatio</i>) sekä muita asiantuntijoita (<i>muu asiantuntijakonsultaatio</i>). • Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen nivelvaiheessa järjestetään palaveri, johon osallistuvat lapsen varhaiskasvatuksen opettaja ja tuleva esiopetuksen opettaja sekä tarvittaessa lapsen huoltajat ja opiskeluhoitoon edustajat. Samassa yhteydessä lapsen varhaiskasvatusvaihetta koskevat asiakirjat siirretään ohjeistuksen mukaisesti koululle, jossa esiopetus järjestetään. • Jos oppilalle on tehty päätös oppilaskohtaisista tukitoimista, päätöstä arvioidaan tarvittaessa uudelleen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaan vastuuluokanopettajan tai luokanvalvojan vaihtuessa pidetään siirtopalaveri, jossa käydään läpi oppilaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvät asiat ja tuen tarve. • Toisen asteen oppilaitosten edustajien kanssa tehdään kiinteää yhteistyötä oppilaan siirtyessä opiskelemaan toiselle asteelle niin, että jokainen oppilas saa riittävät jatko-opintoihin liittyvät tiedot ja taidot. Yhteistyötä tehdään erityisesti lähialueiden lukioiden sekä Sataedun Kankaanpään toimipisteen ja WinNovan Porin ja Kullaan yksiköiden kanssa. • Toiminnan kehittämisessä myös yhteistyö muiden nuorten kanssa toimivien kunnallisten palveluntuottajien kanssa on tärkeää. Tällaisia toimijoita ovat kansalaisopisto, kulttuuri-, vapaa-aikatoimi, taiteen perusopetusta antavat oppilaitokset sekä paikkakunnalla toimivat urheiluseurat ja lapsi- ja nuorisotyötä tekevät yhdistykset.
<p>14. Järjestetäänkö opetus tai osa siitä yhdysluokkaopetuksena (katso myös osiot "opetuksen järjestämistapoja" ja osioon "oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen" liittyvät paikallisesti päätettävät asiat)?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opetus voidaan järjestää paikallisessa opetus-suunnitelmassa lukuvuosisuunnitelmassa päätettävällä tavalla joko vuosiluokkaopetuksena tai yhdysluokkaopetuksena.
<p>15. järjestetäänkö opetus tai osa siitä vuosiluokittain etenevänä vai tavoitekokonaisuuksittain etenevänä (katso myös osiot "opetuksen järjestämistapoja" ja osioon "oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen" liittyvät paikallisesti päätettävät asiat)?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opetus järjestetään vuosiluokittain etenevänä. Opintososiaalisena tukitoimena ja erillisellä päätöksellä yksittäisen oppilaan opetus voidaan järjestää myös tavoitekokonaisuuksittain etenevänä opetuksena, jolloin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opinto-ohjelma. • Oppilaille järjestetään lukuvuoden aikana monialaisten opintokokonaisuuksien päiviä, joiden sisällöistä ja määrästä päätetään tarkemmin lukuvuosisuunnitelmassa.
<p>16. Järjestetäänkö opetus pääosin ainejakoisena vai kokonaan tai osin eheyttynä; mitkä ovat mahdollisen eheyttyn opetuksen järjestämisen pääpiirteet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opetus järjestetään pääosin ainekohtaisena.
<p>17. Miten opetustunnit jaetaan vuosiluokittain yhteisten oppiaineiden, taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien sekä oppilaalle valinnaisten aineiden kesken valtioneuvoston asetuksen edellyttämällä tavalla (paikallinen tuntijako)?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten kunnan hyvinvointilautakunta on hyväksynyt Siikaisten yhtenäiskoulun opetussuunnitelman liitteenä olevan ja 1.8.2024 käyttöön otetun tuntijakokaavion, joka sisältää vuosiluokittain yhteiset oppiaineet, taito- ja taideaineiden opetuksen järjestäjän päättämät valinnaiset tunnit sekä oppilaille valinnaiset tunnit. • Oppilaalle valinnaiset aineet on kuvattu erillisessä paikallisen opetussuunnitelman liitteessä (<i>Valinnaisuus perusopetuksessa</i>).
<p>18. Mikä on opetuksen järjestäjän kieliohjelma, miltä vuosiluokilta eri kielten opetus aloitetaan (katso myös toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten osuudet sekä osio valinnaisuus perusopetuksessa)?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten kunnassa on käytössä seuraava kieliohjelma <ul style="list-style-type: none"> - perusopetuksen ensimmäiseltä vuosiluokalla alkava A1-kieli: englanti - perusopetuksen kuudennelta vuosiluokalla alkava B1-kieli: ruotsi

	<p>- perusopetuksen kahdeksannella vuosiluokalla alkava valinnainen B2-kieli: saksa</p>
19. Mitkä ovat oppilaalle tarjottavat valinnaiset aineet ja mille vuosiluokille niiden opetus sijoittuu (katso myös osio valinnaisuus perusopetuksessa)?	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaalle valinnaiset aineet on kuvattu erillisessä paikallisen opetussuunnitelman liitteessä (<i>Valinnaisuus perusopetuksessa</i>).
20. Mitkä ovat opetuksen mahdolliset painotukset ja miten ne toteutetaan; miten painotus näkyy tuntijaossa sekä opetuksen tavoitteissa ja sisällöissä (katso myös osio valinnaisuus perusopetuksessa)?	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulun paikallisessa opetussuunnitelmassa ei ole käytössä paikallisia opetuksen tai oppisisältöjen painotuksia.
<p>21. Miten järjestetään oppimisen ja koulunkäynnin edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus, jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt (katso myös vuosiluokkakokonaisuuksiin sisältyvä oppilaanohjauksen tehtäväkuvaus). 	<ul style="list-style-type: none"> • Jokaiselle oppilaalle taataan oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. • Jokainen koulun opettaja ja koulunkäynninohjaaja toimii oppilaan ohjaajana ja tuen antajana. • Tuen tarpeen varhaiseksi havaitsemiseksi oppilaan tilannetta seurataan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. • Oppilaalle järjestettävä tuki on suunnitelmallista, ja sen vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan osana oppilaan opetusta yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. • Koulun ryhmäkohtaisia tukimuotoja ovat tukiope- tus ja erityisopetus muun opetuksen yhteydessä. Tähän varataan perusopetuslaissa olevan mitoituk- sen mukaisesti tuntiresurssia joka viikolle vähin- tään 0,122 kertaa koulun oppilasmäärä. Oppilaalla, jolla ei ole riittävää opetuskielen taitoa perusope- tuksen oppimäärän suorittamiseksi, järjestetään opetuskielen tukiope- tusta. Lisäksi ryhmäkohtainen tukimuoto on luokkakoulunkäynninohjaajan palve- lut. • Tukiope- tusta voidaan antaa oppilaalle joko oppiai- neen opetukseen liittyvänä samanaikaisopetuk- sena tai opetuksen ulkopuolella, ja sitä voivat an- taa kyseistä oppiainetta oppilaalle opettava opet- taja, toinen opettaja tai erityisopettaja. • Tarvittaessa opetuksessa voidaan hyödyntää pai- noalueittaista opiskelua. • Mikäli oppilaan tuen tarve on jatkuvaa eivätkä ryh- mäkohtaiset tukitoimet ole oppilaalle riittäviä, hä- nelle järjestetään säännöllistä erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta. Oppilaskohtaisia tukitoimia voidaan järjestää joko yksittäisiä oppiai- neita koskien tai koko opetusta koskien. Säännöllinen erityisopettajan opetus voidaan järjestää joko yleisopetuksen ryhmässä rinnakkaisopetuksena tai eriytettynä erityisopetuksena omassa erityisope- tuksen opetusryhmässä. • Jos oppilas ei järjestetyistä tukitoimista huolimatta saavuta yksittäisessä oppiaineessa tai joissakin op- piaineissa opetussuunnitelman mukaisia mini- mioppimistavoitteita, oppimäärää voidaan rajata pienemmäksi kuin opetussuunnitelman

yleisopetuksen minitavoitteet ovat. (Oppiaine voidaan yksilöllistää). *(Perusopetuslain mukaisesti yksilöllistetyssä oppiaineessa oppilaalle voi antaa opetusta vain erityisluokanopettajia tai kyseisen oppiaineen aineenopettajan kelpoisuuden omaava erityisopettaja.)*

- Opetus järjestetään niin, ettei yhden luokan- tai aineenopettajan opettamassa ryhmässä ole yli viittä sellaista oppilasta, jolla on oppilaskohtaisen tuen päätös erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetuksesta pienryhmässä tai erityisluokalla. *(Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jos oppilas tarvitsee yhdessä tai useammassa oppiaineessa kokoaikaista erityisopetusta, hänet huomioidaan kaikilla yleisopetuksen oppitunneilla viiden oppilaan enimmäismäärässä.)*
- Tuen järjestämistä koskevan päätösvallan käytöstä on tehty kirjaukset Siikaisten kunnan hallintosääntöön. Lisäksi paikallisessa opetussuunnitelmassa on tuen järjestämistä koskevaan tehtäväjakoon liittyviä tarkennuksia.
- Tuen järjestämistä koskeva päätöksenteko Siikaisten yhtenäiskoulussa:
 - 1) Päätöksen Perusopetuslain 20 b §:n mukaisista oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä, ryhmäkohtaisista tukimuodoista sekä ryhmäkohtaisen tuen resurssien jaosta opetusryhmille tekee **rehtori** sillä poikkeuksella, mutta päätöksen tukiopetuksen järjestämisestä oppilaalle tekee kyseisessä oppiaineessa **oppilaan opetuksesta vastaava opettaja**.
 - 2) Päätöksen Perusopetuslain 20 c §:n mukaisista oppilaskohtaisista tukitoimista ja niiden järjestämisestä tekee **rehtori**.
 - 3) Perusopetuslain 20 d §:n mukaisen oppilaskohtaisen tuen tarpeen arvioinnin toteuttaminen on kuvattu tarkemmin paikallisessa Siikaisten yhtenäiskoulun opetussuunnitelmassa, jonka hyväksyy **hyvinvointilautakunta**.
 - 4) Perusopetuslain 20 e §:n mukaisen oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevan suunnitelman laadinta, käsittely, ja hyväksyminen kuvataan tarkemmin paikallisessa Siikaisten yhtenäiskoulun opetussuunnitelmassa, jonka hyväksyy **hyvinvointilautakunta**.
 - 5) Päätöksen perusopetuslain 20 g §:n mukainen opetusryhmien muodostaminen kuvataan lukuvuosittain hyväksyttävässä lukuvuosisuunnitelmassa, jonka hyväksymisestä **hyvinvointilautakunta**.
 - 6) Perusopetuslain 20 h §:n mukaisen oppilaskohtaisen päätöksen perusopetuksen tavoitteista ja oppimäärästä poikkeamisesta päättää **rehtori**.
 - 7) Perusopetuslain 20 i §:n mukaisen oppilaskohtaisen päätöksen opetuksen järjestämisestä vuosiluokkien 1 – 5 oppilaalle, jolla on vamma,

	<p>sairaus tai toimintakyvyn rajoite, tekee rehtori. (Aikaisemmin päätös pidennetyn oppivelvollisuuden jatkamisesta.) (<i>hallintopäätös</i>).</p> <p>8) Päätöksen oppivelvollisuuslain 2 §:n mukaisesta 5 – 6-vuotiaiden lasten pidennetystä oppivelvollisuudesta (muutoksen jälkeen varhennetusta oppivelvollisuudesta) tekee rehtori (<i>hallintopäätös</i>).</p> <p>9) Muilta osin oppilaan tukeen liittyvästä päätöksenteko-oikeudesta ja vastuista päätetään osana paikallista opetussuunnitelmaa, jonka hyväksyy hyvinvointilautakunta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opettajalla on virkatehtäviinsä opetusryhmänsä kasvatus-, opetus- ja arviointivastuu sekä vastuu huoltajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Opettaja vastaa itsenäisesti opettamaansa opetusryhmää koskevista pedagogisista ratkaisuista. Lisäksi opettajan tehtäviin voidaan liittää muita erikseen päätettyjä tehtäviä.
<p>22. Miten oppilaanohjaus järjestetään?</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus, jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt (katso myös vuosiluokkakokonaisuuksiin sisältyvä oppilaanohjauksen tehtäväkuvaus). 	<ul style="list-style-type: none"> • Jokaisella oppilaalla on oikeus saada koulupäivinä ohjausta. Ohjausta antavat kaikki oppilasta opettavat opettajat ja oppilasta opinoissaan ohjaavat tukevat koulunkäynninohjaajat. • Oppilaanohjauksella edistetään <ul style="list-style-type: none"> - koulutyön onnistumista - opintojen sujumista - koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. • Oppilaanohjauksen keskeisenä tehtävänä on tukea oppilaan kasvua ja kehitystä siten, että oppilas kykenee edistämään opiskelunvalmiuksiaan ja sosiaalista kypsytymistään sekä kehittämään elämänsuunnittelun kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. • Lisäksi oppilaanohjaus yhdistää koulua yhteiskuntaan ja työelämään. Sen avulla edistetään oikeudenmukaisuuden, yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden toteutumista sekä ehkäistään syrjäytymistä koulutuksesta ja työelämästä. <p><u>Ohjaus eri vuosiluokilla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään ohjauksen tavoitteet vuosiluokille 1 – 2, 3 – 6 ja 7 – 9. • Vuosiluokat 1 – 2 <ul style="list-style-type: none"> - Ohjaus toteutuu kiinteänä osana koulun muuta toimintaa. - Ohjauksesta vastaa luokanopettaja yhdessä muiden opettajien kanssa. - Oppilaanohjauksella edistetään oppilaiden opiskelunvalmiuksien ja -taitojen kehittymistä sekä tuetaan vähitellen kasvavaa vastuunottoa koulutyöstä sekä omista tehtävistä ja tavaroista.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vuosiluokat 3 – 6 <ul style="list-style-type: none"> - Ohjaus toteutuu pääosin eri oppiaineiden opetuksen ja koulun muun toiminnan yhteydessä, ohjaukseen voidaan myös varata opitunteja. - Oppilaanohjauksella tuetaan oppilaita muun muassa omien vahvuuksien tunnistamisessa sekä sosiaalisten taitojen ja ryhmässä toimimisen taitojen kehittämisessä. • Vuosiluokat 7 – 9 <ul style="list-style-type: none"> - Opinto-ohjaajalla on päävastuu oppilaanohjauksen toteuttamisesta. - Ohjauksen tehtävänä on muun muassa kehittää oppilaiden valmiuksia selviytyä muuttuvissa elämäntilanteissa, opintojen nivelvaiheissa sekä työuran siirtymissä. - Ohjaus on erityisen tärkeää koulunkäynnin nivelvaiheissa, esimerkiksi oppilaan siirtymässä toiseen kouluun, sekä opintoihin liittyviä valintoja tehtäessä. - Jos oppilas tarvitsee tukea hakeutuessaan perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin, hänellä on oikeus saada oppilaanohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta vuosiluokilla 8. ja 9. Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen painopisteenä on kehittää oppilaan jatko-opintovalmiuksia sekä ohjata oppilas hänelle sopiviin jatko-opintoihin. - Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen arvioi ensisijaisesti oppilaanohjaaja. - Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta saavalle oppilaalle tehdään jatko-opintosuunnitelma. • Oppilaanohjauksessa käsiteltävät aiheet <ul style="list-style-type: none"> - opiskelutaidot ja koulunkäynti - itsetuntemus - tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus - jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin - jatko-opintomahdollisuudet - ammatit ja ammattialat - työelämä. • Kaikki oppilaat saavat tarvittaessa oppilaanohjauksen tuntien lisäksi neuvontaa ja ohjausta henkilökohtaisesti tai pienryhmissä.
--	---

	<ul style="list-style-type: none">• Lisäksi oppilaita ohjataan erilaisten tiedonhankintavälineiden sekä yhteiskunnan tarjoamien neuvonta- ja ohjauspalveluiden käytössä.• Perusopetuksen päättymisen jälkeisestä yhteishakuun liittyvästä jälkiohjauksesta vastaa oppilaanohjaaja sen vuoden elokuun loppuun saakka, jona oppilas on saanut päättötodistuksen.• Yhdeksännellä vuosiluokalla oppilaat osallistuvat kahteen viiden päivän pituiseen työelämään tutustumisjaksoon (TET-jakso).• Oppivelvollisuuskoordinaattorin tehtävät kuuluvat hyvinvointipäällikön virkatehtäviin.
--	--

2. Perusopetus yleissivistuksen perustana

2.4. Paikallisesti päätettävät asiat

Arvokeskustelut luovat perustan sekä opetussuunnitelman laadinnalle että yhteiselle opetus- ja kasvatustyölle. Paikallisesti päätetään, miten arvokeskustelut toteutetaan opetussuunnitelmaa laadittaessa ja muutoin säännöllisesti koulutyön aikana. Tällöin päätetään myös, miten luodaan edellytykset henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien sekä mahdollisten muiden yhteistyökumppanien osallistumiselle keskusteluun.

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>1. Mitkä ovat perusopetuksen arvoperustaa ja oppimiskäsitystä mahdollisesti täydentävät paikalliset näkökulmat tai painotukset ja miten ne ilmenevät? (muilta osin arvoperustan ja oppimiskäsityksen kuvaamisessa opetussuunnitelman perusteiden tekstiä voidaan käyttää sellaisenaan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulussa noudatetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaista perusopetuksen arvoperustaa ja oppimiskäsitystä, eikä niihin ole tehty paikallisia painotuksia. • Paikallisena näkökulmana Siikaisten yhtenäiskoulussa korostuu toimintakulttuuri, jossa korostetaan seuraavia asioita: <ol style="list-style-type: none"> 1) Jokainen oppilas on ainulaatuinen ja arvokas, ja jokaisella oppilaalla on oikeus hyvään opetukseen ja onnistumisen kokemuksiin koulutyössä sekä opiskelun ja opiskeluhoollon tukitoimiin. 2) Ihmisyys sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteet 3) Jokaisella kouluyhteisön jäsenellä on oikeus hyvään ja turvalliseen koulupäivään, mutta myös henkilökohtainen velvollisuus osallistua edellä mainittujen oikeuksien toteuttamiseen. Vuorovaikutus turvallisessa koulussa on ystävällistä, tasa-arvoista ja toista arvostavaa. Päävastuu hyvän ja turvallisen koulupäivän muodostumisesta on henkilökuntaan kuuluvilla. Oppilaille on kouluyhteisön jäsenenä oma vastuunsa. Se ilmenee säännöllisenä osallistumisena koulutyöhön, reiluna ja arvostavana suhtautumisena koulutovereihin ja koulun aikuisiin sekä yhteisten sääntöjen noudattamisena. Toisten ihmisten loukkaamattomuuden sekä työn ja työrauhan kunnioittaminen ja sovituista tehtävistä huolehtiminen on koulutyössä välttämätöntä 4) Opettajat ja muut henkilökuntaan kuuluvat huolehtivat omalta osaltaan siitä, että oppilaiden oikeus ohjaukseen sekä opetukselliseen ja opiskeluhoollollisen tukeen toteutuu. 5) Yleisenä tavoitteena on, että oppilas saa perusopetuksen aikana sellaisen tiedollisen, taidollisen, sivistyksellisen ja psykososiaalisen kivijalan, jonka varaan hän voi rakentaa

	<p>tulevaisuuttaan ja perusopetuksen jälkeisiä jatko-opintojaan.</p> <p>6) Kulttuurinen moninaisuus nähdään rikkautena. Perusopetus rakentuu moninaiselle suomalaiselle kulttuuriperinnölle. Se on muodostunut ja muotoutuu eri kulttuureiden vuorovaikutuksessa.</p>
<p>2. Miten arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutumista seurataan ja arvioidaan?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Keskeisin arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutumisen seurantaan liittyvä arviointitapa on erilaiset arviointikeskustelut, joiden tukena ja pohjana käytetään erilaisia valtakunnallisia sekä omassa koulussa tehtyjä selvityksiä ja tutkimuksia.

Mahdolliset koulukohtaiset täydennykset kirjataan koulukohtaiseen opetussuunnitelmaan ja/tai luku-
vuosisuunnitelmaan opetuksen järjestäjän päätöksen mukaisesti.

3. Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

3.4 Paikallisesti päätettävät asiat

Paikallista opetussuunnitelmaa laadittaessa keskustellaan, mitä perusopetuksen tehtävä sekä valtioneuvoston asetuksessa määritellyt opetuksen ja kasvatuksen valtakunnalliset tavoitteet merkitsevät paikallisesti. Pohditaan myös, mitä opetukselle ja kasvatukselle asetettujen valtakunnallisten tavoitteiden sekä niistä johdettujen laaja-alaisen osaamisen ja oppiainekohtaisten tavoitteiden toteuttaminen edellyttää opetuksen järjestämiseltä, johtamiselta ja koulutyöltä.

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
1. Mitkä ovat paikalliset, perusopetuksen tehtävää mahdollisesti täydentävät ja käytännön toteuttamista ilmentävät näkökohdat? (Muilta osin tehtäväkuvauksessa opetussuunnitelman perusteiden tekstiä voidaan käyttää sellaisenaan; tehtävää voidaan konkretisoida ja toteuttaa myös opetussuunnitelmaa täydentävien suunnitelmien kuten esimerkiksi kestävän kehityksen ohjelman tai kulttuurikasvatussuunnitelman avulla, joista tulee tällöin maininta opetussuunnitelmaan)	<ul style="list-style-type: none"> Siikaisten yhtenäiskoululla ei ole paikallisesti päätettäviä perusopetuksen tehtävää täydentäviä tai käytännön toteuttamista ilmentäviä lähtökoh- tia. Koulussa hyödynnetään yhtenäiskoulumallin vahvuuksia ja arvopohjaa.
2. Mitkä ovat opetussuunnitelman perusteissa määritellyn laaja-alaisen osaamisen mahdolliset paikalliset painotukset ja miten painottuminen ilmenee? (Muilta osin laaja-alaisen osaamisen kuvaamisessa opetussuunnitelman perusteiden tekstiä voidaan käyttää sellaisenaan)	<ul style="list-style-type: none"> Siikaisten yhtenäiskoululla ei ole laaja-alaisen osaamisen paikallisia painotuksia.
3. Mitkä ovat ne järjestelyt ja toimenpiteet, joiden avulla laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumisesta opetustyössä huolehditaan ja toteutumista seurataan? (Laaja-alaisen osaamisen tarkemmat tavoitteet määritellään vuosiluokkako- naisuuksittain).	<ul style="list-style-type: none"> Laaja-alaisen osaamisen seitsemän osaamisko- konaisuuden yhteisenä tavoitteena on perusope- tuksen tehtävää noudattaen tukea ihmisenä kas- vua sekä edistää demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyden ja kestävän elämäntavan edellyttä- mää osaamista. Perusopetuksen on erityisesti tu- ettava oppijan oman ainutlaatuisuutensa, vah- vuuksiensa tunnistamiseen sekä tuettava oppijan terveen itsetunnon kasvua. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden tavoitteet on kuvattu oheisessa taulukossa. Ensimmäisessä sarakkeessa esitelty tavoitteet oppilaan näkökul- masta. Toinen sarake on laadittu opettajaa varten, ja siinä on kuvattu joitakin kutakin osaamisaluetta tukevia opetusmenetelmiä ja työtapoja. Lukuvuoden alussa koulun lukuvuosisuunnitel- maan kirjataan tapoja (esimerkiksi yhteistyötahot, teemapäivät ja vierailukohteet), joilla laaja-alai- sen osaamisen osa-alueita toteutetaan. Niitä voi- daan tarvittaessa muuttaa lukuvuoden aikana. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutu- mista opetustyössä seurataan lukuvuosittain. Laaja-alaisen osaamisen opetustyötä kehitetään vuosittain lukuvuosipalautteen arvioinnin myötä yhteistyössä oppilaiden ja kotien kanssa.

Vuosi- luokat	L1- Ajattelu ja oppimaan oppiminen	L2- Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	L3- Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
	Käytän keinoja vahvistaakseni omaa tarkkaavaisuuttani sekä keskittymistäni. Tunnistan omat tunteeni ja opin selvitytymään niiden kanssa.	Muodostan omaa kulttuuri-identiteettiäni ja kulttuurisesti kestäväää elämäntapaa.	Saan ohjausta oman talouden suunnitteluun ja siitä huolehtimiseen. Tarkastelen omia kulutustottumuksia kestävään tulevaisuuden näkökulmasta sekä mainosviestintää analyyttisesti.
	Luotan omiin näkemyksiini ja hyödynnän sekä arvostan koulun ulkopuolelta itse hankkimaani osaamista.	Ymmärrän, että kulttuurinen moninaisuus on voimavara.	Otan vastuuta itsestä, toisista ja arjen sujumisesta. Minulla on mahdollisuus osallistua koulutyön ja oppimisympäristön suunnitteluun ja toteutukseen.
Yläkoulu (7 - 9): Yhteisön jäsenenä kasvaminen	Argumentoin, päättelen ja pohdin. Esitän omia ideoitani ja ajatuksiani. Tutkin yksin ja yhdessä tiedon rakentumista.	Ilmaisen mielipiteeni rakentavasti eri keinoin ja luon myönteistä ilmapiiriä.	Tiedän terveiden elämäntapojen tärkeyden. Harjoittelen sosiaalisia- ja tunnetaitoja. Harjoittelen yksityisyyden ja henkilökohtaisten rajojen suojaamista.
	Työskentelen oppiainerajat ylittäen ja tutkin ilmiöitä erilaisin keinoin teknologiaa hyödyntäen. Havainnointiterkkyyteni ja yhteistyötaitoni kehittyvät.	Arvostan, ylläpidän ja luon uutta kulttuuriperintöä.	Opin ennakoimaan ja välttämään vaaratilanteita sekä toimimaan onnettomuustilanteessa tarkoituksenmukaisesti. Toimin vastuullisesti liikenteessä.
	Ajattelutaitoni, oppimismotivaationi, eettinen ajatteluni ja opiskeluni merkitys tulevaisuudelleni vahvistuu. Uskon kykyyni oppia.	Maailmankuvani avartuu kansainvälisyyteen.	
	Opin asettamaan kysymyksiä ja etsimään niihin vastauksia yksin ja yhdessä ja ongelmanratkaisukykyäni vahvistuu.	Tunnen ja arvostan omia ja muiden sosiaalisia, kulttuurisia, uskonnollisia, katsomuksellisia ja kielellisiä juuria.	Opettelen kuluttajana toimimista.
	Harjoittelen näkemään asioiden välisiä suhteita ja vuorovaikutuksia.	Tutustun kouluyhteisön ja kotiseudun kulttuuriin, sen muutoksiin ja moninaisuuteen.	Opin suojaamaan yksityisyyttäni. Ymmärrän omat ja muiden rajat.
Alakoulu (3- 6): Oppijana kehittyminen	Opin ymmärtämään tiedon rakentumista eri tavoin.	Opettelen tunnistamaan ja pohdin median vaikutusta.	Opin tunne- sekä sosiaalisia taitoja.
	Opin yhdessä työskentelyn taitoja ja vertaisoppimista. Opin sietämään pettymyksiä.	Kokeilen erilaisia ilmaisutapoja, harjoittelen toisen asemaan asettumista ja tarkastelemaan asioita eri näkökulmista.	Harjoittelen liikenneturvallisuutta ja vaaratilanteissa toimimista.
	Opin oppimisessa tarvittavia taitoja ja oppimistyytlejä sekä harjoittelen ohjatusti niiden vahvistamista kaikissa aineissa.*)	Tutustun kansainväliseen yhteistyöhön ja rohkaistun ilmaisemaan itseäni vieraalla kielellä.	Harjoittelen vastuun ottamista oppimisympäristöstäni. Olen mukana laatimassa yhteisiä pelisääntöjä.
	Opin kokien, havainnoiden, kysyen, liikkuen, pelaten ja leikkien.	Harjoittelen neuvottelemista, jakamista ja kompromissien tekemistä sekä reilua peliä.	Harjoittelen rahankäyttöä.
	Harjoittelen ikääni sopivaa ongelmanratkaisua ja tutkin asioita.	Tutustun läheiseen kulttuuriympäristöön ja pohdin, miten voin vaikuttaa siihen.	Harjoittelen tunnetaitoja.
Alakoulu (1- 2): Koululaiseksi kasvaminen	Harjoittelen oman työni suunnittelua, tavoitteideni asettamista ja oman työskentelyni arviointia.	Harjoittelen itselleni tärkeiden asioiden ilmaisemista monipuolisilla tavoilla.	Harjoittelen itsestä huolehtimista ja itsenäistä toimimista sekä ajan ja paikan käsitteitä.
	Opin keskustelemaan yhdessä ja säätämään itseäni.	Tutustun kulttuuriperintöön sekä taiteeseen ja muuhun kulttuuritarjontaan.	Harjoittelen itsenäistä ja turvallista liikumista lähiympäristössäni. Harjoittelen vaaratilanteissa toimimista ja avun hakemista.
	Opin hyödyntämään muistiani ja mielikuvitustani. Opin tuntemaan oppimisen iloa ja tunnistamaan omia tunteitani.	Tutustun kansainvälisyyteen.	Harjoittelen hyviä tapoja.

Vuosi- luokat	L4- Monilukutaito	L5- Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen	L6- Työelämätaidot ja yrittäjyys	L7- Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen
	Osaan lukea/kuunnella, tuottaa ja analysoida erilaisia opiskeluun ja yhteiskuntaan liittyviä tekstejä ja suhtautua tekstien sisältöön kriittisesti.	Osaan oma-aloitteisesti ja monipuolisesti hyödyntää omaa/koulun mobiililaitetta oppimisessa.	Haluan ja kykenen kehittymään	Minä yhteiskunnan jäsenenä
	Saan teksteistä iloa ja viihdykettä elämäni ja osaan valita minua kiinnostavia tekstejä.	Osaan vuorovaikuttaa ja verkostoitua avoimissa verkkoympäristöissä ja suhtautua vastuullisesti niissä toimimiseen.	Minulla on taito toimia ryhmän vastuullisena jäsenenä	Ymmärrän vaikuttamisen mahdollisuuksia.
Yläkoulu (7 - 9): Yhteisön jäsenenä kasvaminen	Ymmärrän, miten teksteillä voi vaikuttaa ja osaan käyttää vaikuttamiskeinoja myös itse.	Osaan suhtautua kriittisesti netissä olevaan tietoon, tehdä johtopäätöksiä ja hakemaan monipuolisesti tietoa eri kanavista.	Teen oppijalähtöisiä projekteja	Osaan tarvittaessa olla aktiivinen kansalainen.
	Osaan keskustella teksteistä, työstää niitä yhdessä muiden kanssa ja käyttää tekstejä tehokkaasti opiskelussa.	Osaan oma-aloitteisesti toimia vastuullisesti ja turvallisesti ja säätelämään oman tiedon näkymistä netissä.		Toimin kestävä elämäntavan mukaisesti.
		Osaan oma-aloitteisesti valita laitteen, ohjelmiston ja palvelun. Tuotan monipuolisesti mediaa. Tutustun oikeaan ohjelmointikielen.		Opin ottamaan vastuuta ympäristöstä.
	Syvennän tekstitaitojani lukemalla/kuuntelemalla, tuottamalla ja analysoimalla erilaisia tekstejä.	Osaan hyödyntää omaa/koulun mobiililaitetta oppimisessa.	Vastaan itsestäni ja omasta osaamisestani.	Minä oman koulun jäsenenä
	Osaan työskennellä monipuolisten opiskelutekstien kanssa: kerron, kuvaan vertailen ja se-lostan.	Osaan vuorovaikuttaa, verkostoitua ja muokata tietoa yhteistoiminnallisesti muiden kanssa.	Minulla on ymmärrys tiimitaidoista ja tiimityöstä.	Kasvan yhteisön jäseneksi. Osallistun yhteiseen päätöksentekoon.
Alakoulu (3- 6): Oppijana kehittyminen	Osaan etsiä tietoa erilaisista lähteistä ja harjoittelen suhtautumaan teksteihin kriittisesti.	Osaan hakea tietoa, tuottaa itse tietoa ja arvioida kriittisesti netistä löytyvään tietoon.	Osallistun projektien tekemiseen.	Opettelen valitsemaan kestävä kehityksen mukaisesti.
	Harjoittelen keskustelemaan teksteistä ja työstämään niitä muiden kanssa.	Osaan toimia vastuullisesti ja turvallisesti.		Minulle syntyy omakohmainen luontosuhde.
	Nautin minua kiinnostavista teksteistä.	Opin käyttämään erilaisia laitteita, ohjelmistoja ja palveluja. Kehityn näppäintaidoissa ja opin tuottamaan mediaa. Ymmärrän ohjelmoinnin käyttölogiikan.		Opettelen suojelemaan ympäristöä.

Vuosi- luokat	L4- Monilukutaito	L5- Tieto- ja viestintäte- knologinen osaaminen	L6- Työelämätaidot ja yrittäjyys	L7- Osallistuminen, vaikutta- minen ja kestävä tule- vaisuuden rakentaminen
	Harjoittelen lukemaan ja kirjoittamaan erilaisia tekstejä käsin ja koneella.	Tutustun omaan ja/tai kodin ja/tai koulun mobiililaitteeseen ja kokeilen niiden käyttämistä opiskelussa.	Minulla on yritteliäs asenne oppimiseen.	Minä ryhmän ja luokan jäsenenä
	Harjoittelen tulkitsemaan kuvia.	Tutustun ja harjoittelen vuorovaikutusta ja verkostoitumista turvallisessa suljetussa verkkoympäristössä.	Huomioin muut ja toimin reiluna kaverina	Opettelen päättämään omista asioistani.
Alakoulu (1-2): Koululaiseksi kasvaminen	Tutustun monipuolisesti fiktion ja faktateksteihin kuuntelemalla, lukemalla, katselemalla ja keskustelemalla.	Harjoittelen ja tutustun erilaisiin tiedonhankintatavoihin.	Harjoittelen ryhmitöitä.	Harjoittelen muiden kanssa yhdessä toimimista.
	Opettelen löytämään minua kiinnostavia tekstejä.	Harjoittelen ja pohdin vastuullista ja turvallista toimintaa.		Luonnon kunnioittaminen ohjaa toimintaani.
	Harjoittelen etsimään tietoja erilaisia lähteistä.	Harjoittelen leikinomaisesti käyttämään erilaisia laitteita, ohjelmistoja ja näppäintaitoja sekä ohjelmoimaan.		Harjoittelen luonnossa liikumista.

4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

4.5 Paikallisesti päätettävät asiat

Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavien periaatteiden pohdinta on keskeinen osa opetussuunnitelmatyötä ja samalla toiminnan jatkuvaa kehittämistä edistävä tekijä. Paikallisesti päätetään, miten oppilaat ja huoltajat osallistuvat toimintakulttuurin kehittämiseen sekä mitä muuta yhteistyötä ja keiden toimijoiden kanssa tehdään toimintakulttuurin kehittämiseksi. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota myös toimintakulttuurin jatkuvuuteen esiopetuksesta perusopetukseen ja perusopetuksen eri vaiheissa.

Opetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että jokainen koulu täsmentää oman toimintakulttuurinsa, oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen sekä oppimisympäristöjen ja työtapojen kehittämisen tavoitteet, yhteiset toimintaperiaatteet sekä yhteistyön ja muun käytännön toteutuksen. Lisäksi opetuksen järjestäjä huolehtii, että monialaisten oppimiskokonaisuuksien sekä mahdollisen muun eheyttämisen suunnittelu, tavoitteiden ja sisältöjen määrittely, toteuttaminen, seuranta ja arviointiyhteistyö täsmennetään koulukohtaisesti. Koulukohtaisesti on tärkeä määritellä eri oppiaineiden ja koulun muun toiminnan yhteistyötä ja työnjakoa koskevat toimintatavat oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa sekä tarkentaa oppimiskokonaisuuksiin liittyvän oppilaan arvioinnin käytänteet. Täsmennykset kirjataan joko koulukohtaiseen opetussuunnitelmaan ja/tai lukuvuosisuunnitelmaan opetuksen järjestäjän päätöksen mukaisesti.

Opetussuunnitelmaan voidaan myös liittää monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista tukevia yhteistyösuunnitelmia koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa ja täsmentää soveltuvin osin lukuvuosisuunnitelmassa

<p>1. Miten opetuksen järjestäjä mahdollistaa tarkoituksenmukaiset oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja toiminnan resursoinnin?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulu on Siikaisten kunnan ainoa koulu, joka vastaa inklusioperiaatteen mukaisesti esi- ja perusopetuksen järjestämisestä kunnassa. • Koulussa ei ole varsinaisia erityisluokkia, mutta eriytettyä erityisopetusta järjestetään tarvittaessa oppiaineittain erityisopetuksen rinnakkaisopetuksena tai erityisopetuksen pienryhmissä. • Yleisellä tasolla tarkasteltuna tavoitteena on sellainen koulun toimintakulttuuri, jossa opettajilla on mahdollisuus <ul style="list-style-type: none"> ○ kohdata jokainen oppilas yksilönä; ○ huomioida oppilaiden tuen tarpeet; ○ huomata yksittäisten oppilaiden vahvuudet, kiinnostuksen kohteet ○ huomioida myös nopeammin etenevät tai laajempia tavoitteita opiskeluunsa tarvitsevat oppilaat. • (Kun oppilaille on kokemus nähdäksi tulemisesta, he ovat aidosti osallisia koulun arjessa ja kokevat koulun merkityksellisenä, mikä osaltaan tukee oppilaiden hyvinvointia ja turvallista arkea.)
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Pienet opetusryhmät, osa-aikainen erityisopetus (myös samanaikaisopetuksena), riittävä tukiope- tusresurssi sekä koulunkäynninohjaajien tuki mahdollistavat riittävän ennakoivan tuen järjestä- misen niin, että pienryhmässä järjestetyn erityis- opetuksen tarve jää mahdollisimman pieneksi. • Oppilaan oikeus oppimiseen ja koulunkäynnin ennakoivaan ryhmäkohtaiseen tukeen ja oppi- laskohtaiseen tukeen turvataan varaamalla riit- tävä määrä luokanopettajia, aineenopettajia, eri- tyisluokanopettajia ja koulunkäynninohjaajia. • Erilaiset tuen järjestelyt suunnitellaan ja toteute- taan joustavasti ja tarvittaessa eriyttäen yksittäi- sen oppilaan tarpeiden mukaisesti. • Koulu toimii pääsääntöisesti yksisarjaisena kou- luna, ja opetusryhmien oppilasmäärien pienuu- den vuoksi käytössä ei ole ns. jakotunteja. • Koulussa ei ole varsinaisia erityisluokkia. Erityis- opetusta annetaan yksittäisen oppilaan tarpei- den mukaisesti ja oppiainekohtaisesti osa-aikai- sena erityisopetuksena, yleisopetuksen rinnak- kaisopetuksena annettavana erityisopetuksena ja oppiainekohtaisesti kokonaan eriytettynä eri- tyisopetuksena. • Koulussa toimii riittävä määrä koulunkäynninoh- jaajia, jotka toimivat sekä luokkaohjaajina että yksittäisen oppilaan ohjaajana. • Oppimisympäristöjä kehitetään jatkuvasti oppi- mista ja työskentelyä paremmin tukevaksi. • Opiskeluhuollon palvelut tukevat omalta osal- taan oppilaan oppimisen edellytyksiä. • Opetusjärjestelyt ja toiminnan resurssointi kuva- taan lukuvuosittain laadittavassa lukuvuosisuun- nitelmassa.
<p>2. Minkälaista osaamista, toimintaa, yhteistyötä ja rakenteellisia ratkaisuja koulujen toimintakult- tuuri ja oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjär- jestelyt edellyttävät opetuksen järjestäjän ja yksit- täisten koulujen tasolla?</p>	<p>OPS:N PERUSTEET: Toimintakulttuurilla tarkoitetaan tapaa, jolla yhtei- sön toimintaa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioi- daan. Koulun toimintakulttuurissa näkyvät perusope- tuksen arvoperusta, oppimiskäsitys ja tavoitteet. Toi- mintakulttuurilla on keskeinen merkitys yhdenvertai- suuden, oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjär- jestelyjen, oppilaiden osallisuuden, yhteisöllisen opiskelu- huollon ja perusopetuksen yhtenäisyyden to- teuttamisessa. Se vaikuttaa aina oppilaan kohtaa- man koulutyön laatuun.</p> <p>Toimintakulttuuri on kokonaisuus, joka rakentuu</p> <ul style="list-style-type: none"> • työtä ohjaavien normien ja toiminnan tavoit- teiden tulkinnasta • johtamisesta, toiminnan rakenteista ja työn organisoinnista, suunnittelusta, toteuttami- sesta ja arvioinnista • yhteisön osaamisesta ja kehittämisestä • yhteistyöstä eri toimijoiden kanssa

	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogiikasta ja ammatillisuudesta • vuorovaikutuksesta, ilmapiiristä, arkikäytännöistä ja oppimisympäristöistä.
<p>3. Miten opetuksen järjestäjä ja koulut edistävät ja arvioivat toimintakulttuurin kehittämisen periaatteiden toteutumista; mitkä ovat mahdolliset paikalliset painopisteet ja miten ne ilmenevät käytännössä? (Toimintakulttuurin periaatteiden kuvaamisessa opetussuunnitelman perusteiden tekstiä voidaan käyttää sellaisenaan.)</p>	<p>Siikaisten yhtenäiskoulun toimintakulttuurille asetettujen tavoitteiden edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koulun toimintakulttuurille asettuja tavoitteita edistetään kannustavan työskentelyilmapiirin, yhteisen toiminnan ja vuorovaikutuksen kautta. Kaikessa toiminnassa johtajatuksina ovat yhdessä tekeminen, suunnitelmallisuus, toiminnallisuus ja kiireettömyys. Yhtenäistä toimintakulttuuria rakennetaan keskustelemalla, ohjaamalla ja aktivoimalla. Oppilaalle vuorovaikutustilanteet ovat oppimistilanteita, joissa opitaan yhdessä olemista ja toimimista. Tilanteissa oppilas kohdataan siten, että hänen ajatuksensa ja näkemyksensä tulevat huomioiduksi ja oppilas kokee tulleensa kuulluksi. Keskeisin vuorovaikutteinen kehittämisen väline on keskustelu, jota käydään koulujen sisällä ja eri yhteistyötahojen ja sidosryhmien kesken. • Yhteisen toiminnan kehittämistä ja yhteistä toimintaa varten varataan aikaa ja tarvittaessa osana kehittämistyötä sovitaan toimintakulttuurin kehittämisen periaatteiden mukaisista käytännöistä ja toimintatavoista. Koulutyön suunnittelun keskeisenä tavoitteena kehittää ja hyödyntää erilaisia työtapoja opetuksessa. <p>Siikaisten yhtenäiskoulun toimintakulttuurille asetettujen tavoitteiden toteutumisen arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koulun toimintakulttuuria arvioidaan vuorovaikutuksessa oppilaiden, huoltajien, opettajien ja muiden koulujen toimijoiden sekä yhteistyötahojen kesken. • Koulun toimintakulttuurin arvioimiseen ja kehittämiseen tähtäävälle yhteiselle keskustelulle varataan riittävästi aikaa ja mahdollisuuksia. • Toimintakulttuuria kehitetään myös vanhemmilta ja oppilailta saadun palautteen avulla. Palautetta saadaan vastuuluokanopettajan tai luokanvalvojan, oppilaan ja huoltajiensa välillä käytävissä oppimiskeskusteluissa. • Arviointipalautetta voidaan tarvittaessa kerätä myös erilaisilla oppilaille, huoltajille ja sidosryhmille suunnatuilla kyselyillä.
<p>4. Mitkä ovat oppimisympäristöjen ja työtapojen valintaa, käyttöä ja kehittämistä ohjaavat paikalliset tavoitteet ja erityiskysymykset? (Muilta osin oppimisympäristöjen ja työtapojen kuvaamisessa opetussuunnitelman perusteiden tekstiä voidaan käyttää sellaisenaan)</p>	<p>OPS:N PERUSTEET</p> <p>Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja toimintakäytäntöjä, joissa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristöön kuuluvat myös välineet, palvelut ja materiaalit, joita opiskelussa käytetään. Oppimisympäristöjen tulee tukea yksilön ja yhteisön kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta. Kaikki yhteisön jäsenet vaikuttavat toiminnallaan oppimisympäristöihin. Hyvin toimivat oppimisympäristöt edistävät oppimisen edellytyksiä, vuorovaikutusta, osallistumista</p>

	<p>ja yhteisöllistä tiedon rakentamista. Ne myös mahdollistavat aktiivisen yhteistyön koulun ulkopuolisten yhteisöjen tai asiantuntijoiden kanssa.</p> <p>→ Siikaisten yhtenäiskoulussa oppimisympäristöjen ja työtapojen valintaa, käyttöä ja kehittämistä ohjaavat paikalliset tavoitteet ja erityiskysymykset perustuvat pääosin opetussuunnitelman perusteisiin.</p> <p>Oppimisympäristöjen kehittämisen tavoitteena on, että oppimisympäristöt muodostavat pedagogisesti monipuolisen ja joustavan kokonaisuuden.</p> <p>Perusopetuksen tilaratkaisujen kehittämisessä, suunnittelussa, toteutuksessa ja käytössä otetaan huomioon ergonomia, ekologisuus, esteettisyys, esteettömyys ja akustiset olosuhteet sekä tilojen valaistus, sisäilman laatu, viihtyisyys, järjestys ja siisteys.</p> <p>Siikaisten yhtenäiskoulun käytössä olevista tiloista ja ulkoalueista pidetään hyvää huolta.</p> <p>Tietoja viestintäteknologia on olennainen osa monipuolisia oppimisympäristöjä. Sen avulla vahvistetaan oppilaiden osallisuutta ja yhteisöllisen työskentelyn taitoja sekä tuetaan oppilaiden henkilökohtaisia oppimispolkuja.</p> <p>Oppimisympäristöjen kehittämisessä otetaan huomioon kouluyhteisön ja jokaisen oppilaan kokonaisvaltainen hyvinvointi. Ympäristöjen tulee olla turvallisia ja terveellisiä ja edistää oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaista tervettä kasvua ja kehitystä.</p> <p>Siikaisten yhtenäiskoulun oppimisympäristöjen ylläpitoa ja kehittämistä koskevat paikallisesti määritellyt toimenpiteet</p> <ul style="list-style-type: none"> → Koulun siivous- ja kiinteistönhoidon palvelut ovat oikein mitoitettuja. → Koulun sisätiloissa ei liikunta ulkojalkinein. → Koululla toteutetaan vuosittain terveydellisten olojen tarkastus yhteistyössä ympäristöterveydenhuollon viranomaisten kanssa sekä palo- ja pelastusviranomaisten tarkastus → Koulun kiinteistötekniikan perushuollot tehdään ohjeiden mukaisesti. → Koulun kiinteistössä tehdään vuosittain kunnostustarpeiden katselmus ja tiloissa tehdään tarvittavat huolto- ja kunnostustyöt. → Piha-alueen leikkelineiden kunto tarkastetaan säännöllisesti. → Koulun käytössä olevien piha- ja ulkoalueiden sekä kulkuväylien turvallisuudesta ja viihtyisyydestä huolehditaan. → Kulkuväylien esteettömyydestä huolehditaan. Koulun sisätilat eivät ole esteettömiä, mutta suunnitellut nopealla aikataululla toteutettaviin ovat olemassa.
--	--

- ➔ Koululle on laadittu oma määräajoin päivitettävä TVT-strategia, jossa on määritelty sekä TVT-oppimisympäristöä että TVT-taitoja koskevat tavoitteet.
 - ➔ Oppilaita ohjataan vastuulliseen ja turvalliseen toimintaan kaikissa oppimisympäristöissä.
 - ➔ Oppilaille tarjotaan mahdollisuutta hyödyntää opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti koulun ulkopuolisia oppimisympäristöjä.
 - **Työtapojen valinnan lähtökohtana** ovat opetukselle ja oppimiselle asetetut tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Työtapojen vaihtelu tukee ja ohjaa koko opetusryhmän ja jokaisen oppilaan oppimista ja on osa oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä. Opetuksessa käytetään eri ikäkausien sekä erilaisiin oppimistilanteisiin soveltuvia työtapoja. Työtapojen ja arviointimenetelmien monipuolisuus antaa oppilaalle mahdollisuuden osoittaa osaamistaan eri tavoin. Työtapojen valinnassa kiinnitetään huomiota myös sukupuolittuneiden asenteiden ja käytänteiden tunnistamiseen ja muuttamiseen.
 - Monipuoliset työtavat tuovat oppimiseen iloa ja onnistumisen kokemuksia sekä tukevat eri ikäkausille ominaista luovaa toimintaa. Kokemukselliset ja toiminnalliset työtavat sekä eri aistien käyttö ja liikkuminen lisäävät oppimisen elämyksellisyyttä ja vahvistavat motivaatiota. Motivaatiota vahvistavat myös työtavat, jotka tukevat itseohjautuvuutta ja ryhmään kuulumisen
 - Työtapojen valinnassa otetaan huomioon eri oppiaineiden ominaispiirteet sekä laaja-alaisen osaamisen kehittäminen.
 - Opetuksen eriyttäminen ohjaa työtapojen valintaa. Eriyttäminen perustuu oppilaantuntemukseen ja on kaiken opetuksen pedagoginen lähtökohta.
 - Myös opetuksen eheyttäminen ohjaa työtapojen valintaa.
 - Monipuolinen ja tarkoituksenmukainen tietoa viestintäteknologian käyttö lisää oppilaiden mahdollisuuksia kehittää työskentelyään ja verkostoitumistaitojaan.
 - Opettaja valitsee työtavat vuorovaikutuksessa oppilaiden kanssa ja ohjaa oppilaita erityisesti uusien työtapojen käytössä itseohjautuvuutta vahvistaen.
- Siikaisten yhtenäiskoulun työtapojen valintaa ja kehittämistä koskevat paikalliset kuvaukset**
- Ensisijainen vastuu työtapojen valinnasta on opetuksesta vastaavalla opettajalla. Työtapojen valintaan liittyvä osaaminen ja erilaisiin tapoihin liittyvä osaaminen ja kehitystyö ovat osa opettajan ammattia.
 - Työtapojen vaihtelu tukee ja ohjaa koko opetusryhmän ja jokaisen oppilaan oppimista.

	<ul style="list-style-type: none"> • Opetuksessa käytetään eri ikäkausiin sekä erilaisiin oppimistilanteisiin soveltuvia työtapoja. • Työtapojen valinnan lähtökohtana ovat opetukselle ja oppimiselle asetetut tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. • Työtapojen ja arviointimenetelmien monipuolisuus antaa oppilaalle mahdollisuuden osoittaa osaamistaan eri tavoin. Työtapojen valinnassa kiinnitetään huomiota myös sukupuolittuneiden asenteiden ja käytänteiden tunnistamiseen ja muuttamiseen. • Työtapojen valinnalla voidaan tukea myös yhteisöllistä oppimista, jossa osaamista ja ymmärrystä rakennetaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Oppilaita ohjataan toimimaan erilaisissa rooleissa, jatkamaan tehtäviä keskenään ja olemaan vastuussa sekä henkilökohtaisista että yhteisistä tavoitteista.
<p>5. Miten opetuksen eheyttämistä käytännössä toteutetaan?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulussa eheyttämistä toteutetaan sekä lukuvuosittain päätettävien monialaisten kokonaisuuksien avulla että yksittäisten opettajien toteuttamien useampaa oppiainetta yhdistävien pedagogisten valintojen avulla.
<p>6. Miten monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jotta voidaan turvata kaikkien oppilaiden mahdollisuus kokonaisuuksien tarkasteluun ja oppilaita kiinnostavaan tutkivaan työskentelyyn, opetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että oppilaiden opintoihin sisältyy vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus lukuvuodessa.) - (Monialaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteet, sisällöt ja toteuttamistavat päätetään paikallisessa opetussuunnitelmassa ja ne täsmennetään koulujen lukuvuosisuunnitelmissa.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulussa eheyttämistä ja monialaisia kokonaisuuksia voidaan toteuttaa opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti, mm: <ul style="list-style-type: none"> - rinnastamalla eli opiskelamalla samaa teemaa kahdessa tai useammassa oppiaineessa samanaikaisesti, - jaksottamalla eli järjestämällä samaan teemaan liittyvät asiat peräkkäin opiskeltaviksi - toteuttamalla toiminnallisia aktiviteetteja kuten teemapäiviä, erilaisia tapahtumia, kampanjoita, opintokäyntejä ja leirikouluja - suunnittelemalla monialaisia, pitempikestoisia oppimiskokonaisuuksia, joiden toteuttamiseen osallistuu useampia oppiaineita ja joihin voi sisältyä edellä mainittuja eheyttämistapoja - muodostamalla oppiaineista integroituja kokonaisuuksia - kokonaisopetuksena, jossa kaikki opetus toteutetaan eheyttynä kuten esiopetuksessa. • Monialaisten opintokokonaisuuksien toteuttaminen valmistellaan ja hyväksytään osana lukuvuosittain laadittavaa Siikaisten yhtenäiskoulun lukuvuosisuunnitelmaa.
<p>7. Toteuttamista ohjaavat paikalliset tavoitteet? (Yleiskuvauksen osalta opetussuunnitelman perusteiden tekstiä voidaan käyttää sellaisenaan.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulun oppimiskokonaisuuksien tavoitteet ovat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisia. Lukuvuoden oppimiskokonaisuuden paikallisia tavoitteita asetettaessa huomioidaan kuntastrategiaan kirjatut tavoitteet.
<p>8. Toteuttamista ohjaavat periaatteet ja toteuttamistavat? (Päätetäänkö esimerkiksi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulussa oppimiskokonaisuuksien toteuttamisen yleiset periaatteet kuvataan

<p>oppimiskokonaisuuksien teemoista yhteisessä paikallisessa opetussuunnitelmassa ja tarkemmista tavoitteista ja sisällöistä koulukohtaisessa opetussuunnitelmassa tai lukuvuosisuunnitelmassa vai miten menetellään; miten turvataan, että jokaisen oppilaan opintoihin sisältyy vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus lukuvuodessa; miten ohjeistetaan oppimiskokonaisuuksien laajuus, miten sovitaan kulloinkin mukana olevista oppiaineista; <u>miten oppilaiden osallistuminen suunnitteluun järjestetään jne.)</u></p>	<p>opetussuunnitelmassa ja oppimiskokonaisuuksien teemoista ja tarkemmasta toteuttamistavasta päättetään lukuvuosittain laadittavassa lukuvuosisuunnitelmassa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppimiskokonaisuus voidaan toteuttaa kullekin vuosiluokalle erikseen, eri vuosiluokkien yhdistelmille tai koko koululle yhteisenä. • Opintokokonaisuudet voivat muodostua yhdestä suuremmasta teemasta tai useammasta pienemmästä teemasta. • Toteutettavien oppimiskokonaisuuksien sisällöt pyritään määrittelemään niin, että ovat oman koulun arvojen, oppimiskäsityksen ja toimintakulttuurin periaatteiden mukaisia. • Oppilaiden osallistamisen tavoitteena on, että oppilaat valitsevat opettajan kanssa monialaisen oppimiskokonaisuuden/kokonaisuuksia ja/tai että toteutettavien oppimiskokonaisuuksien sisällöt perustuvat oppilaiden omiin kiinnostuksen kohteisiin ja kysymyksiin.
<p>9. Tavoitteet ja sisällöt? (määrittely joko opetussuunnitelmassa tai lukuvuosisuunnitelmassa opetuksen järjestäjän päätöksen mukaan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulun lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan oppimiskokonaisuudesta seuraavat asiat: • Koulun lukuvuosisuunnitelmaan monialaisesta oppimiskokonaisuudesta kirjataan: <ol style="list-style-type: none"> 1) kokonaisuuden aihe/nimi 2) kesto työpäivinä 3) lyhyt kuvaus ja toteuttamistapa sekä kokonaisuuden laajuus 4) mukana olevat oppiaineet 5) lyhyt kuvaus oppimistavoitteista 6) lyhyt kuvaus oppilaiden osallisuudesta tavoitteiden, sisältöjen ja työskentelytapojen suunnittelussa 7) alustava aikataulu 8) arvioinnin toteutus oppiainekohtaisesti
<p>10. Arviointikäytännöt? (miten huolehditaan siitä, että ko. kokonaisuuksissa osoitetut työskentelytaidot ja muu osaaminen otetaan huomioon kokonaisuuden toteuttamisessa mukana olevien oppiaineiden arvioinnissa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oppimiskokonaisuuksia arvioidaan mukana olevien oppiaineiden arvioinnin yhteydessä erilaisin arviointimenetelmin (mm. oppilaiden itsearviointi ja sanallinen arviointi ryhmäkeskusteluna). • Oppimiskokonaisuuksien toteutumista seurataan ja kehitetään vuosittain lukuvuoden suunnittelu- ja arviointikokouksissa.
<p>11. Toteutumisen seuranta, arviointi ja kehittäminen?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaat ja opettajat yhdessä osallistuvat monialaisten oppimiskokonaisuuksien arviointiin. • Laaja-alainen osaaminen on punottu sekä oppimiskokonaisuuksien että oppiaineiden tavoitteisiin. monialaisia oppimiskokonaisuuksia suunnitellessa opettajat poimivat ne tavoitteet, mitä haluavat painottaa kyseisen oppimiskokonaisuuden aikana arvioinnissa ja suunnittelevat arvioinnin toteutuksen sen mukaan (formatiivisena prosessin arviointina:

	<p>itsearviointina, vertaisarviointina; ja summatiivisena arviointina (opitun sisällön arviointina).</p>
<p>12. Miten yhdysluokkaopetus järjestetään ja mitkä ovat siinä noudatettavat keskeiset toimintatavat?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yhdysluokalla tarkoitetaan opetusryhmää, jossa opiskelee eri vuosiluokilla olevia tai vuosiluokkiin sitomattomasti edettäessä eri-ikäisiä oppilaita. • Siikaisten yhtenäiskoulun yhdysluokkaopetusta koskevat periaatteet: <ul style="list-style-type: none"> - Yhdysluokkaopetusta voidaan järjestää joko oppilasmäärän pienuuden vuoksi tai pedagogisista syistä. - Opetus yhdysluokassa voidaan toteuttaa kokonaan oppilaiden vuosiluokkien mukaisesti tai osittain vuorokurssiperiaatetta noudattaen. - Vuorokursseittain opiskeltaessa tulee huolehtia opiskeltavien sisältöjen jatkuvuudesta ja johdonmukaisesta etenemisestä. Erityisesti on huolehdittava oppilaiden opiskelutaitojen kehittymisestä. - Mikäli yhdysluokan eri vuosiluokilla on joissakin oppiaineissa erilaiset viikkotuntimäärät, oppiaineiden vuosiviikkotunnit voidaan myös jakaa osiin ja siten tasata oppiaineiden opetustunnit. Oppiaineiden opetustunteja tasattaessa tulee aina turvata oppilaan oikeus opetussuunnitelmassa määriteltyyn kokonaistuntimäärään. - Mikäli oppilas siirtyy vuorokurssiperiaatteen mukaisesta opiskelusta vuosiluokittain etenevään opiskeluryhmään, oppilaan opetus järjestetään yksilöllisesti mahdollisen puuttuvan oppimäärän tai sen osan suorittamiseksi. - Yhdysluokkaopetusta voidaan järjestää myös yksittäisissä oppiaineissa. - Yhdysluokkaopetusta koskevat järjestelyt kuvataan joko opetussuunnitelmassa koulun lukuvuosisuunnitelmassa.
<p>13. Miten eri oppiaineiden vuosiviikkotunnit jaetaan vuosiluokille valtioneuvoston asetuksen määrittämien nivelvaiheiden mukaisesti?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulun vuosiviikkotuntien jakaminen eri oppiaineille on kuvattu opetussuunnitelmaan kuuluvassa tuntijakokaaviossa.

5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Koulutyön käytännön järjestämisestä päätettäessä kiinnitetään huomiota siihen, että ratkaisut tukevat kasvatuksen ja opetuksen tavoitteiden saavuttamista ja edistävät perusopetuksen yhtenäisyyttä rakentavaa toimintakulttuuria. Opetuksen järjestäjän päätöksen mukaisesti kaikkien tässä käsiteltävien asioiden osalta koulukohtaiset ratkaisut, työn ja vastuunjakko sekä muu käytännön toteutus täsmennetään koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö sekä poissaolojen ehkäiseminen, suunnitelmallinen seuraaminen ja poissaoloihin puuttuminen

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>1. Mitkä ovat keskeiset tavoitteet ja toimintatavat hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi ja yhteistyön järjestämiseksi</p>	<p>Siikaisten yhtenäiskoulussa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jokaisella oppilaalla on oikeus hyvään ja turvalliseen koulupäivään. Toiminnan lähtökohtana ja tavoitteena on yhteinen vastuu ja huolenpito jokaisen hyvästä ja turvallisesta koulupäivästä. • Kasvatustyö ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluvat koulun kaikille aikuisille työtehtävästä ja ammattinimikkeestä riippumatta. Tavoitteena on, että henkilöstö huomioi edellä mainitut periaatteet kaikessa toiminnassaan. • Oppilaalla on oikeus tulla kuulluksi häntä koskevassa asiassa. Lisäksi oppilas osallistuu häntä koskevaan suunnitteluun päätöksentekoon ikä ja käsityskyky huomioon ottaen. • Myös oppilailta on kouluyhteisön jäsenenä oma vastuunsa. Se ilmenee säännöllisenä osallistumisena koulutyöhön, reiluna ja arvostavana suhtautumisena koulutovereihin ja koulun aikuisiin sekä yhteisten sääntöjen noudattamisena. Tavoitteena on tukea oppilaita kasvavaan ja kiinnittymään osaksi kouluyhteisöä niin, että he omaksuvat yhteisön ohjeet, toimintatavat ja velvoitteet osaksi omaa toimintaansa. • Tavoitteena on, että koulutyön järjestämisessä otetaan huomioon kaikkien oppilaiden tarpeet, edellytykset ja vahvuudet. • Huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävä yhteistyö tukee koulun kasvatus- ja opetustyössä onnistumista. Tavoitteena on, että huoltajia informoidaan koulua ja oppilasta koskevista asioista ja huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä oppilaan kasvun ja oppimisen tukemisessa. Toisaalta huoltajan velvollisuus on tukea lapsensa koulunkäyntiä osallistumalla aktiivisesti yhteydenpitoon koulun kanssa ja tekemällä koulun henkilöstön kanssa yhteistyötä. • Koulu toimii osasana lasten kasvun ja kehityksen tukemiseksi rakennettua verkostoa, jonka kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeää. Tavoitteena on kytkeä edellä mainitut yhteistyöverkostot kiinteäksi osaksi koulun toimintaa.

	<ul style="list-style-type: none"> • Tavoitteena on turvata oppilaalle opetussuunnitelman mukainen opetus, ohjaus, oppilashuolto ja tuki sekä turvallinen oppimisympäristö kaikkina koulupäivinä. • Oppilaan säännöllinen osallistuminen opetukseen perusedellytys tavoitteiden mukaiselle opinnoissa etene miselle. Tavoitteena on tarjota oppilaalle tavoitteiden mukainen opetus jokaisena koulupäivänä, ennaltaehkäistä poissaoloja koulusta sekä luoda selvät toimintamallit poissaolojen seuraamiseen, kirjaamiseen ja raportointiin sekä poissaoloista aiheutuvien ongelmien ratkaisemiseen aiheettomiin poissaoloihin puuttumiseen. • Koulun henkilöstö huolehtii yksittäisen oppilaan opetukseen ja koulunkäyntiin liittyvien tietojen kirjaamista annettujen ohjeiden mukaisesti. • Oppilashuoltohenkilöstöön kuuluvat (terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi) kirjaavat oppilashuoltoon liittyvät yksittäistä oppilasta koskevat asiat omiin rekistereihinsä. • Oppilashuoltorekisteriin kirjataan oppilasta koskeva oppilashuoltokertomus annettujen erillisten ohjeiden mukaan • Huoltajalle ja oppilaalle selvitetään kirjallisen suostumuksen merkitys oppilasta koskevan asian käsittelyssä • Edellä mainitut tavoitteet ja veloitteet otetaan huomioon kaikessa koulun toiminnassa ja sen suunnittelussa. • Koululla on käytössä saneeratut, turvalliset ja hyvin koulun tarpeisiin sopivat opetustilat sekä liikuntapaikat ja lähiliikunta-alueet. • Koululla on käytössä aidattu ja toiminnallisuuteen aktivoiva välituntialue, jota kehitetään koko ajan. Välituntialueen rajat selvennetään oppilaille joka lukuvuoden alussa ja välitunneille on laadittu omat ohjeensa. Opetushenkilöstö ja koulunkäynninohjaajat valvovat oppilaiden välitunteja sisä- ja ulkotiloissa lukuvuosittain laadittujen valvontalistojen mukaan, joihin tehtävistä tilapäisistä muutoksista opettajat voivat sopia keskenään.
<p>2. Toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi? (Toimintamallissa kuvataan opetuksen järjestäjää, koulua ja oppilasta koskien.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miten kouluun kiinnittymistä, koululäsnäoloa ja vertaissuhteita tuetaan ja poissaoloja ennaltaehkäistään? (Mikäli paikallisesti päätetään laajennettavan esimerkiksi terveystiedon tai muiden aineiden oppimäärää tunteja vuorovaikutustaitojen harjoitteluun, kuvataan näiden tuntien tavoitteet ja sisällöt opetussuunnitelmassa.) • Miten poissaoloja seurataan suunnitelmallisesti niin, että niistä kerätty tieto on käytettävissä poissaolojen 	<p>Siikaisten yhtenäiskoulun oppilaan poissaolojen seuraamista ja kirjaamista, niistä tiedottamista sekä suuren poissaolomäärän johdota tehtäviä toimenpiteitä koskeva ohjeistus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koulun aikuisten tehtävä on tukea tasapuolisesti jokaista oppilasta tämän kasvussa ja kehityksessä kohti hyvää aikuisuutta. Paljon koulusta poissaoleva lapsi tarvitsee usein koko kouluyhteisön tukea. Hänelle tulee antaa aikaa ja tilaa tulla uudelleen yhteisön jäseneksi, mahdollisuus tulla kuulluksi ja tuntea, että hänestä välitetään. Runsaat poissaolot haittaavat koulutyötä syystä riippumatta. Tällaisessa tilanteessa pääsääntö on, että opettaja/luokanvalvoja kutsuu lapsen ja huoltajan keskustelemaan koulunkäynnin järjestelyistä. Lisäksi paikalle pyydetään tarpeen mukaan koulun moniammatillisen asiantuntijaryhmän edustajia.

<p>ehkäisemiseen ja varhaiseen puuttumiseen lukuvuoden aikana?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miten poissaoloihin puututaan suunnitelmallisesti; tämän edellyttämä työnjako ja vastuut? • Miten yhteistyö huoltajien tai muun laillisen edustajan kanssa toteutetaan? • Miten poissaolojen ehkäisemisen ja seurannan sekä poissaoloihin puuttumisen toimintatavat sekä niiden suunnittelu koordinoidaan koulukohtaisessa opiskeluhoitoryhmässä, jossa huoltajat ja oppilaat ovat osallisena? • Miten yhteistyö opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten kanssa poissaolojen ehkäisemisessä, niihin puuttumisessa sekä poissaolojen syiden selvittämisessä toteutetaan? (Yhteistyössä kuvataan oppilaan opiskeluhoitopalveluihin ohjaamisen käytännöt 125, terveystarkastuksiin liittyvä yhteistyö 126 sekä yhteistyön konkreettinen käynnistäminen opiskeluhoitopalvelujen kanssa oppilaan runsaissa poissaoloissa.) • Miten toimintamallin jatkuva seuranta ja kehittäminen kerätyn tiedon ja järjestelmällisen palautteen pohjalta tehdään? <p>3. Miten yhteistyö kunnan/koulun sisällä sekä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa organisoidaan ja miten sitä seurataan ja kehitetään, erityisesti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miten huolehditaan oppilaiden osallisuuden toteutumisesta? • Mitkä ovat kodin ja koulun yhteistyön keskeiset tavoitteet ja järjestämiskäytännöt. 	<p>1) SAIRAUSPOISSAOLOT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sairauslomien puheeksi ottaminen oppilaan ja huoltajan kanssa on osa oppilaalle järjestettävää varhaista tukea. • Koulun puuttumista oppilaan runsaisiin ja/tai aiheettomiin poissaoloihin käsitellään erikseen kohdassa neljä. • Oppilaan pitkää sairauslomaa varten tai oppilaan palatessa kouluun pitkältä sairauslomalta hänelle tehdään suunnitelma opetuksen ja tuen järjestämisestä. Suunnitelman laatimisesta vastaa oppilaan oma luokanopettaja tai luokanvalvoja, ja se tehdään yhteistyössä oppilasta opettavien opettajien, huoltajien, oppilaan ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. • Oppilaan huoltajan tehtävät, jotka liittyvät oppilaan sairauspoissaoloihin <ul style="list-style-type: none"> – Ilmoittaa viivytystä ja mahdollisuuksien mukaan jo ennen koulupäivän alkua oppilaan luokanopettajalle/luokanvalvojalle Wilman kautta oppilaan poissaolosta. Ilmoitus tehdään jokaiselta poissaolopäivältä erikseen. • Oppilaan opettajan tehtävät, jotka liittyvät oppilaan sairauspoissaoloihin <ul style="list-style-type: none"> – Merkitsee sairauspoissaolosta tiedon saatuaan poissaolomerkinnän Wilmaan. – Oppilaan sairastuessa kesken koulupäivän merkitsee tiedon poissaolosta Wilmaan. • Oppilaan oman luokanopettajan/luokanvalvojan tehtävät, jotka liittyvät oppilaan sairauspoissaoloihin <ul style="list-style-type: none"> – Ottaa yhteyttä huoltajaan, jos esiopetuksen tai vuosiluokkien 1 – 2 oppilas ei ole saapunut kouluun eikä huoltaja ole tiedottanut sairauspoissaolosta. Näin voidaan menetellä myös tätä vanhempien oppilaiden osalta. – Ilmoittaa huoltajalle, jos oppilas sairastuu kesken koulupäivän ja oppilas joutuu lähtemään kesken koulupäivän kotiin. Ilmoituksen voi tehdä muikin oppilasta opettava opettaja. – Seuraa oppilaiden sairauspoissaoloja. – Ottaa yhteyttä huoltajaan ja tarvittaessa kouluterveydenhoitajaan, jos oppilaalle kertyy paljon sairauspoissaoloja. (Katso kohdassa 4 olevat ohjeet.) – Informoi tiedossa olevasta oppilaan pitemmästä sairauspoissaolosta oppilasta opettavia opettajia ja oppilashuoltoa. – Ryhtyy toimiin opetuksen järjestämiseksi tilanteessa, jossa oppilaan sairauspoissaolo tai sairauspoissaolon jälkeen kouluun palaaminen vaatii toimenpiteitä. (Katso edellä olevat sairauspoissaoloja koskevat ohjeet. • MAR:n tehtävät, jotka liittyvät oppilaan sairauspoissaoloihin <ul style="list-style-type: none"> – MAR arvioi ja suunnittelee oppilaan sairauspoissaoloihin liittyviä järjestelyjä, tuen tarvetta ja toteutettujen tukitoimien riittävyttä.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - MAR tekee tarvittaessa lastensuojeluilmoituksen. • Oppilaan omat toimet hänen sairastuessaan kesken koulupäivän <ul style="list-style-type: none"> - Oppilas sopii kotinlähdestä oppilasta opettavan opettajan, oppilaan oman luokanopettajan/luokanvalvojan kanssa. - Oppilas ottaa tarvittaessa yhteyttä huoltajaansa.
	<p>2) MUU LUVALLINEN POISSAOLO</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Perheen lomamatkat tulee pyrkiä järjestämään lähtökohtaisesti koulun loma-aikoina. • Huoltajan tehtävät, jotka liittyvät oppilaan luvallisiin poissaoloihin <ul style="list-style-type: none"> - Anoo oppilaan luokanopettajalta/luokanvalvojalta lupaa enintään kolmen päivän poissaoloon koulusta. - Anoo rehtorilta lupaa oppilaan yli kolmen päivän poissaoloon koulusta. - Valvoo, että oppilas suorittaa koulutehtävänsä myös poissaolon aikana. • Oppilasta opettavan opettajan oppilaan luokan luokanopettajan/luokanvalvojan tehtävät, jotka liittyvät oppilaan luvallisiin poissaoloihin <ul style="list-style-type: none"> - Antaa oppilaalle tai oppilaan huoltajalle tiedon niistä tehtävistä, jotka suoritetaan poissaolon aikana tai ilmoittaa oppilaalla poissaolon aikana oppilaan opetusryhmän saamista tehtävistä. • Rehtorin tehtävät, jotka liittyvät oppilaan luvallisiin poissaoloihin <ul style="list-style-type: none"> - Myöntää harkintansa mukaan luvan yli kolmen päivän poissaoloon koulusta. • Oppilaan tehtävät luvallisen poissaolon aikana <ul style="list-style-type: none"> - Suorittaa poissaolon aikana ne koulutehtävät, jotka hänelle on annettu suoritettaviksi.
	<p>3) LUVATON POISSAOLO</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Yleisperiaatteen mukaan poissaolon aikana tekemättä jääneet koulutyöt tehdään ja asiattomat myöhästelyt korvataan opiskellen esimerkiksi välitunnilla tai koulupäivän jälkeen. • Pitkään poissaolleen oppilaan kanssa tehdään suunnitelma korvaavien suorituksien tekemisestä. Samassa yhteydessä tehdään myös arvio oppilaan tarvitsemasta tuesta. • Oppilasta opettavan opettajan tehtävät, jotka liittyvät oppilaan luvattomiin poissaoloihin <ul style="list-style-type: none"> - Opettaja merkitsee oppilaan poissaolot Wilmaan. - Opettaja ottaa luvattomat poissaolot tarvittaessa puheeksi oppilaan luokanopettajan/luokanvalvojan kanssa. • Oppilaan oman luokanopettajan/luokanvalvojan tehtävät, jotka liittyvät oppilaan luvattomiin poissaoloihin

- Oppilaan oma luokanopettaja/luokanvalvoja keskustele poissaoloista oppilaan kanssa. Keskustelun tavoitteena on selvittää mahdolliset syyt poissaoloille, kuten esimerkiksi oppimisvaikeudet, kaiverisuhteet, elämäntilanne, ristiriitatilanteet.
- Oppilaan oma luokanopettaja/luokanvalvoja ottaa yhteyttä oppilaan huoltajaan ja pyytää niihin liittyvää selvitystä sekä sopii samalla poissaoloihin liittyvästä seurannasta ja yhteydenpidosta.
- Jos luvattomat poissaolot keskittyvät yksittäiseen oppiaineeseen, oppilaan oma luokanopettaja/luokanvalvoja keskustele poissaoloista kyseisen aineen opettajan kanssa.
- Oppilaan oma luokanopettaja/luokanvalvoja tekee oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa yhteistyössä suunnitelman luvattomien poissaolojen ehkäisemisestä ja koulutyön jatkamisesta. Suunnitelmaan kirjataan myös mahdollisesti sovitut tukitoimet.
- Oppilaan oma luokanopettaja/luokanvalvoja koordinoi yhteistyötä, jolla tuetaan oppilaan turvallisuuden tunnetta ja kouluyhteisöön kiinnittymistä ja opiskelumotivaation parantamista.
- Jos yhteistyö oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa ja sovitut tukitoimet eivät auta, oppilaan oma luokanopettaja/luokanvalvoja tekee tarvittaessa oppilaan luvattomista poissaoloista lastensuojeluilmoituksen. (Katso luvattomien poissaolojen määrien rajat ja toimenpiteiden portaat.)
- Oppilaan oma luokanopettaja/luokanvalvoja vie tarvittaessa oppilaan luvattomat poissaolot MAR:n käsiteltäväksi.
- Oppilaan omat tehtävät, jotka liittyvät oppilaan luvattomiin poissaoloihin
 - Keskustele oman luokanopettajan/luokanvalvojan ja muiden asian käsittelyyn osallistuvien kanssa siitä, mistä luvattomat poissaolot hänen mielestään johtuvat ja miten niitä voitaisiin vähentää.
 - Osallistuu säännöllisen koulunkäynnin tukemista koskevan suunnitelman laadintaa.
- MAR:n tehtävät, jotka liittyvät oppilaan luvattomiin poissaoloihin
 - Mikäli oppilaan luvattomat poissaolot jatkuvat huolimatta oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa sovitun suunnitelman toteuttamisesta, oppilaan luokanopettaja/luokanvalvoja vie oppilaan luvattomat poissaolot YOHR:n käsiteltäväksi.
 - MAR arvioi oppilaan tuen tarvetta ja toteutettujen tukitoimien riittävyttä.
 - MAR tekee tarvittaessa lastensuojeluilmoituksen (Lastensuojeluilmoituksen tekemisestä)
 - MAR tekee yhteistyötä lastensuojelun kanssa oppilaan luvattomien poissaolojen vähentämiseksi.

	<p>4) KOULUN TOIMENPITEET, KUN OPPILAALLA ON RUNSAASTI POISSAOLOJA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poissaolot vaikuttavat oppilaan mahdollisuuteen saada opetusta. Lisäksi ne heikentävät koulumenestystä ja niistä saattaa muodostua tapa ratkaista ikäviä ja vaikeita tilanteita. Poissaolot saattavat myös johtaa tilanteeseen, jossa oppilaan ei voida enää katsoa suoriutuvan oppivelvollisuudestaan. • Oppilaan poissaoloihin puuttumisen tavoitteena on poissaolojen määrän vähentäminen sekä oppilaan tuen tarpeen arviointi ja tuen järjestelyjen suunnittelu. • Siikaisten kunnassa ja Siikaisten yhtenäiskoulussa noudatetaan alla olevia ohjeita tilanteessa, jossa oppilaalla on runsaasti poissaoloja. • <u>Poissaolotuntimääriin liittyvät rajat</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) jos luvattomia tai selvittämättömiä poissaoloja on kertynyt 30 tuntia tai 2) jos poissaoloja kertyy lyhyellä aikavälillä (noin neljänneslukuvuoden aikana) 50 tuntia tai 3) jos poissaolot keskittyvät tietyille päiville tai tunneille, <p>oppilaan oma luokanopettaja tai luokanvalvoja ottaa yhteyttä oppilaan huoltajiin ja vie asian moniammatillisen yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän käsiteltäväksi. Lisäksi tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus ja oppilas ohjataan koulukuraattorille tai kouluterveydenhoitajalle.</p> • Edellä mainitusta toimenpiteistä voidaan luopua ja rajoista poiketa, jos poissaoloille on esimerkiksi sairaudesta johtuva tai muu selkeä ja hyväksyttävä peruste. • Oppilaan huoltajaa voidaan pyytää toimittamaan oppilaan poissaolosta terveydenhuollon antama todistus.
--	--

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>1. Opetuksen järjestäjä vastaa kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskevan suunnitelman laatimisesta. Suunnitelma voi olla osa paikallista opetussuunnitelmaa tai erillinen suunnitelma, jolloin siitä tulee mainita opetussuunnitelmassa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikasten yhtenäiskoulussa on laadittu erillinen kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma. (Edellä mainitun suunnitelman sisältö perustuu opetussuunnitelman perusteisiin.)

Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>2. Toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen järjestämisen periaatteet ja yhteistyö kuvataan paikallisessa opetussuunnitelmassa, ja niitä tarkennetaan koulujen lukuvuosisuunnitelmassa. Lisäksi paikallisessa suunnitelmassa kuvataan toimenpiteet oppilaiden kouluyhteisöön liittymisen ja osallisuuden turvaamisen osalta. Oppilaanohjauksen ja tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen järjestämisen periaatteet kuvataan ohjaussuunnitelmassa.</p>	<p>Toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen siirtymistä ja ohjeistusta koskeva ohjeistus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaalla on ensisijainen oikeus opiskella oppiaineittain. • Toiminta-alueittain järjestettävään opetukseen siirytään, kun oppilas ei oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen vuoksi eikä tukitoimista tai oppimäärien rajaamisesta huolimatta pysty opiskelemaan oppiaineittain. • Toiminta-alueittaisen opiskelun toiminta-alueet: <ol style="list-style-type: none"> 1) motoriset taidot 2) kieli ja kommunikaatio 3) sosiaaliset taidot 4) päivittäisten toimintojen taidot 5) kognitiiviset taidot. • Toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen tavoitteena on tukea ja vahvistaa oppilaan toimintakykyä sekä opettaa tietoja ja taitoja, joiden avulla hän suoriutuu mahdollisimman itsenäisesti elämästään. • Toiminta-alueittain järjestettävässä opetuksessa huomioidaan oppilaiden osallisuuden ja itsemääräämisyksiköiden aktiivinen tukeminen sekä kouluyhteisön jäsenenä toimiminen. • Toiminta-alueittain järjestettävässä opetuksessa hyödynnetään kaikkia koulupäivän tilanteita, kuten siirtymätilanteita, ruokailutilanteita, välitunteja, oppituntitilanteita, päivittäin toistuvia rutiiniaskeleita sekä retkiä ja teemapäiviä. • Opetuksen toteuttamisessa eri toiminta-alueiden opetuksen sisältöjä voidaan yhdistää. Opetustilanteissa eri toiminta-alueiden oppilaskohtaiset tavoitteet yhdistyvät saumattomaksi kokonaisuudeksi ja edistävät uusien taitojen oppimista. • Taitojen kehittämisellä tarkoitetaan oppilaan edistymistä taidoissaan ja käyttäytymisessään, ohjauksen tarpeen vähenemistä tai muuttumista sekä uusien taitojen oppimista. • Toiminta-alueet voivat sisältää jonkin yksittäisen oppiaineen sekä soveltuvien osien laaja-alaisen osaamisen ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteita ja sisältöjä. Oppilas voi harjoitella oppiainekohtaisia taitoja mutta mikäli hänen suunnitelmassaan on paljon eri oppiaineiden sisältöjä, on aiheellista pohtia, olisiko hänen etunsa mukaista opiskella perusopetuksessa oppiaineittain.

Tavoitteiden asettaminen, opetussisällöt ja arviointi

- Oppilaan oppilaskohtaiset **tavoitteet** ja **keskeiset sisällöt** sekä **edistymisen arviointi** kuvataan oppilaskohtaisessa tuen toteuttamista koskevassa suunnitelmassa kullekin toiminta-alueelle.
- Tavoitteiden tulee olla oppilaalle saavutettavissa olevia, realistisia ja mielekkäitä. Tavoitteet asetetaan siten, että oppilas pystyy näyttämään osaamisensa sekä huomaamaan oman kehityksensä. Tavoitteiden laadimisessa huomioidaan oppilaan yksilölliset tarpeet ja vahvuudet sekä motivaatio ja toimintakyvyn tukeminen. Tavoitteet kohdistuvat oppilaan osaamisen ja oppimisen vahvistamiseen.
- Suunnitelmassa kuvataan myös **oppilaan oppimista tukevat pedagogiset ratkaisut**.
- Oppilaan suorituksia arvioidaan suhteessa oppilaskohtaisessa tuen toteuttamista koskevassa suunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin.
- Toiminta-alueittain järjestettävään opetukseen sisältyy lisäksi
 - 1) oppilaanohjausta ja tarvittaessa tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta vuosiluokilla 8–9 ja
 - 2) työelämään tutustumista vuosiluokilla 7–9, mikäli se on oppilaan toimintakyvyn ja edun mukaista (Työelämään tutustuminen voidaan toteuttaa esimerkiksi eri ammattialoihin, työpaikkoihin, tuettuun asumiseen, päivätoimintaan tai opiskelualoihin tutustumalla.)

Toiminta-alueittaisen opetuksen järjestämiseen liittyvät vastuut

- Toiminta-alueittaiseen opetukseen siirretyn oppilaan opetuksen suunnittelusta, tavoitteiden ja sisältöjen asettamisesta, arvioinnin ja yhteistyön koordinoimisesta sekä oppilaan huoltajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä vastaa oppilaan vastuuopettajaksi nimetty erityisopettaja.
- Toiminta-alueittaiseen opetukseen siirretyn oppilaan opettajat ovat vastuussa oppilaan opettamisesta ja työjärjestyksen mukaisesta koulupäivästä.
- Toiminta-alueittaiset tavoitteet, opetuksen sisällöt ja oppilaskohtaisen tuen toteutuminen suunnitellaan yhteistyönä, johon osallistuvat vastuu erityisopettaja, oppilasta opettavat opettajat ja oppilaan kanssa työskentelevät koulunkäynninohjaajat, oppilas itse ja hänen huoltajansa sekä tarvittaessa opiskeluhoillon henkilöstön ja muiden asiantuntijoiden kanssa.
- Oppimista tukeva kuntoutus suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä kuntoutuksen ammattilaisten kanssa.
- Toiminta-alueittain järjestettävässä opetuksessa oppilaan vuosiviikkotuntimäärä on sama kuin vastaavalla luokka-asteella oppiaineittain opiskelevan oppilaan vuosiviikkotuntimäärä.

Joustava perusopetus

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>3. Mikäli opetuksen järjestäjä tarjoaa joustavaa perusopetusta, opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Miten joustava perusopetus järjestetään ja mitkä ovat siinä noudatettavat keskeiset toimintatavat? 2) Mitkä ovat oppilasvalinnan perusteet ja miten valinta käytännössä toteutetaan? 3) Miten muissa oppilaitoksissa, työpaikalla tai muualla koulun ulkopuolella tapahtuva opiskelu järjestetään ja miten oppilaiden opiskelua tällöin ohjataan, seurataan ja arvioidaan? 4) Miten eri toimijoiden yhteistyö, vastuut ja työnjako järjestetään. <p><i>(Perusopetuslain 20 c §:n mukaisia oppilaskohtaisia tukitoimia saavan oppilaan tuen toteuttamista koskevan suunnitelman laatimisesta määrätään luvussa 7.)</i></p>	<p>Perusopetuslain 5 §:n mukaisesti kunta voi järjestää päättämässään laajuudessa perusopetuksen 7 – 9 vuosiluokkien yhteydessä annettavaa joustavan perusopetuksen toimintaa.</p> <p>Siikaisten yhtenäiskoulu ei järjestä joustavaa perusopetusta.</p>

Opinnoissa eteneminen tavoitekokonaisuuksittain

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>4. Tavoitekokonaisuuksittain etenevien oppilaiden opintojen etenemisen seurannan periaatteet?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Perusopetuslain 20 h §:n mukaisesti paikallisen opetussuunnitelman mukaisista vuosiluokkakohdaisista tavoitteista voidaan oppilaskohtaisesti poiketa muodostamalla opetussuunnitelman tavoitteista erilaajuisia tavoitekokonaisuuksia. • Opinnoissa tavoitekokonaisuuksittain etenemisellä tarkoitetaan, että <u>oppilas opiskelee hänelle laaditun suunnitelman mukaisesti yhdessä tai useammassa oppiaineessa tavoitekokonaisuuksittain vuosiluokittain etenemisen sijaan.</u> • Tavoitekokonaisuudet laaditaan pääsääntöisesti vuosiluokkakajaksojen 1 – 2, 3 – 6 ja 7 – 9 tavoitteiden mukaisesti. Vuosiluokkakajakson aikana oppilas, joka opiskelee oman vuosiluokkansa edeltävän vuosiluokan tai edeltävien vuosiluokkien tavoitteita, voi siirtyä vuosiluokalta seuraavalle. Kunkin vuosiluokkakajakson päätteeksi oppilaalla tulee olla pääsääntöisesti saavutettuina kyseisen jakson tavoitteet. • Tavoitekokonaisuuksittain opinnoissa etenevä oppilas opiskelee ensisijaisesti oman vuosiluokkansa mukana, mutta opetus voidaan tarvittaessa järjestää myös osittain tai kokonaan erityisopetuksen pienryhmässä. • Tavoitekokonaisuuksittain opinnoissa etenevälle oppilaalle laaditaan suunnitelma, josta käy ilmi oppilaan

	<p>tavoitekokonaisuudet, niiden sisällöt, opinnoissa eteneminen ja oppilaan arvioinnin periaatteet. Suunnitelman toteutumista on arvioitava tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kerran lukuvuodessa. Suunnitelmaa tulee tarkistaa useammin, jos oppilaan tarpeet sitä edellyttävät.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelman laativat oppilaan opettajat yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. • Tavoitekokonaisuuksittain opiskelevan oppilaan opiskelua koskevan suunnitelman laatimisesta ja opetuksen koordinoinnista vastaa joko hänen vastuuluokanopettajansa tai vastuuerityisopettajansa erikseen tehtävän päätöksen mukaisesti. Jos oppilas etenee tavoitekokonaisuuksittain vain yhdessä oppiaineessa, oppilaan opiskelua koskevan suunnitelman laatimisesta ja opetuksen koordinoinnista ko. oppiaineessa vastaa kyseisen aineen opettaja. • Koska siirryttäessä tavoitekokonaisuuksittain opiskeluun poiketaan perusopetuksen oppimäärästä ja opetussuunnitelman tavoitteista, rehtori tekee oppilaan siirtymisestä tavoitekokonaisuuksittain opiskeluun perusopetuslain 20 f §:n mukaisen hallintopäätöksen.
--	---

Yhdysluokkaopetus

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>5. Paikallista opetussuunnitelmaa laadittaessa tulee ottaa huomioon, että se soveltuu myös yhdysluokkaopetukseen ja pienille kouluille. Toinen vaihtoehto on sisällyttää opetussuunnitelmaan pienten koulujen opetuksen ja yhdysluokkaopetuksen järjestelyjä koskeva osio. Mikäli opetus järjestetään yhdysluokissa, opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Miten yhdysluokkaopetus järjestetään ja mitkä ovat siinä noudatettavat keskeiset toimintatavat? 2) Miten eri oppiaineiden vuosiviikkotunnit jaetaan vuosiluokille valtioneuvoston asetuksenmäärittämien nivelvaiheiden mukaisesti? 	<ul style="list-style-type: none"> • Yhdysluokalla tarkoitetaan opetusryhmää, jossa opiskelee eri vuosiluokilla olevia tai vuosiluokkiin sitomattomasti edettäessä eri-ikäisiä oppilaita. • Yhdysluokkia muodostetaan ja yhdysluokkia voidaan käyttää opetuksessa ikäluokkien pienuuden vuoksi tai perustelluista pedagogisista syistä. Vuosiluokkien yhdistäminen yhdysluokiksi voidaan tehdä muutenkin, jos se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. • Yhdysluokat muodostetaan pääasiallisesti seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"> - vuosiluokat 1 - 2 (alkuopetus) - vuosiluokat 3 - 4 - vuosiluokat 5 - 6 - vuosiluokat 7 - 9 • Opetus yhdysluokassa voidaan toteuttaa kokonaan oppilaiden vuosiluokkien mukaisesti tai vuorolukuperiaatetta noudattaen. • Vuorolukuperiaatetta noudatettaessa tulee huolehtia opiskeltävien sisältöjen jatkuvuudesta ja johdonmukaisesta etenemisestä. • Yhdysluokkaopetus edellyttää oppilailta tavanomaista enemmän itseohjautuvuutta ja itsenäisen opiskelun taitoja. Yhdysluokkaopetusta

	<p>käytettäessä on huolehdittava oppilaiden opiskelutaitojen kehittymisestä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mikäli yhdysluokan eri vuosiluokilla on joissakin oppiaineissa erilaiset viikkotuntimäärät, tulee huolehtia siitä, että oppilaat saavat opetusta opetussuunnitelman mukaisen tuntimäärän kyseisessä oppiaineessa. • Mikäli vuorolukuperiaatteen käytön vuoksi opetusryhmään tulevalle oppilaalle jää puuttumaan jonkin aineen oppimäärä tai sen osa, oppilaan opetus järjestetään yksilöllisesti mahdollisen puuttuvan oppimäärän tai sen osan suorittamiseksi. • Mikäli kahden vuosiluokan opetuksesta yli puolet järjestetään yhdysluokkaopetuksena, opetusryhmät voidaan yhdistää myös hallinnollisesti yhdysluokaksi, jolloin opetusryhmillä on sama vastuu luokanopettaja/luokanvalvoja. • Yhdysluokkaopetuksen käytöstä opetuksessa ja muista siihen liittyvistä järjestelyistä päätetään opetusryhmä- ja oppiainekohtaisesti lukuvuosisuunnitelmassa.
--	--

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>6. Mikäli etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta käytetään, opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa</p> <p>7. Minkä asioiden opetuksessa ja opiskelussa etäyhteyksiä hyödynnetään</p> <p>8. Mitkä ovat etäyhteyksien opetuskäyttöä ohjaavat tavoitteet, opetuksen järjestämisen käytännöt ja yhteiset toimintatavat sekä eri toimijoiden vastuut.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lähtökohtaisesti lasten ja nuorten perusopetus järjestetään lähiopetuksena. Lähiopetuksen kuuluu opettajan antama opetus koulun osoittamassa turvallisessa opiskeluympäristössä työsuunnitelmassa määriteltyinä työaikoina. Perusopetuslaki ei mahdollista opetuksen järjestämistä etäopetuksena, jossa oppilas valitsee itse opiskelun ajan ja paikan. Opetuksessa voidaan kuitenkin hyödyntää etäyhteyksiä esimerkiksi videon tai tietokoneen välityksellä, kunhan edellä mainitut lähiopetuksen kriteerit täyttyvät. <i>(Perusopetuslain 20 a §:n voimassaolo päättyi 31.7.2022. Perusopetus järjestetään siis lähiopetuksena, eikä siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin eli etäopetukseen ole enää 1.8. 2022 alkaen mahdollista.)</i> <p>Kuntaliiton kanta (5/2024) etäyhteyksiä hyödyntävään opetukseen on seuraava:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Lainsäädäntö ei tunnista perusopetuksessa sellaisia opetusjärjestelyjä, kuten etäopetus ja etäyhteyksiä hyödyntävä opetus muussa kuin aikuisille suunnatussa perusopetuksessa. Reunaehdot OPS:n perusteissa mainituille etäyhteyksiä hyödyntävälle opetukselle ovat epäselvät. Pandemian aikainen etäopetus oli ”hätäopetusta”.</i> <p>Etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen hyödyntämisen periaatteet ja käytännön järjestelyt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etäyhteyden kautta annettavasta opetuksesta vastaa aina perusopetuksen järjestämisluvan saanut

	<p>opetuksen järjestäjä. Päätöstä etäopetuksen hyödyntämistä tehtäessä otetaan huomioon oppilaiden ikä ja yksilölliset tekijät.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppimisympäristön turvallisuudesta sekä oppilaiden valvonnasta ja ohjauksesta huolehditaan samojen periaatteiden mukaisesti kuin muissakin opetustilanteissa. Opetusryhmällä tulee olla turvallisuudesta ja hyvinvoinnista vastaava opettaja ja oppilaiden mahdollisuudet oppimista edistävään vuorovaikutukseen tulee turvata. Oppilaiden tarpeet huomioonottavalla ja opetusteknologian mahdollisuuksia hyödyntävällä pedagogisella suunnittelulla varmistetaan opetuksen laadukas toteuttaminen. • Siikaisten yhtenäiskoulussa etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta ei käytetä muuten, kun valtionhallinnon määrittämässä poikkeustilanteissa, kuten esimerkiksi pandemiatilanteessa.
--	--

Erikoissairaanhoidon potilaana olevan oppilaan opetus ja konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>9. Paikallinen monialainen yhteistyö, yhteistyötahot ja yhteistyön käytänteet?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Erikoissairaanhoidon yksiköiden yhteydessä toimii yleensä sairaalakoulu, joka vastaa opetuksen järjestämisestä sairaalajakson aikana. • Sairaalaopetuksessa olevien oppilaiden osalta huolehditaan tarvittavista tiedonsiirtoluvista oppilaan oman koulun ja sairaalakoulun välillä. Siikaisten yhtenäiskoulun osalta oppilasta koskevasta tiedonsiirrosta vastaa oppilaan vastuuluokanopettaja/luokanvalvoja. • Perusopetuksen päättövaiheessa oppilaan oman koulun oppilaanohjaaja vastaa oppilaan jatko-opintoihin hakemisesta ja siihen liittyvästä ohjauksesta.
<p>10. Käytänteet, yhteistyö, oppilaan opetuksen toteuttaminen ja oppilaan tukeminen oppilaan siirtyessä sairaalaopetukseen ja palatessa omaan kouluun?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulussa oppilaiden sairaalakoulujaksot ovat harvinaisia, jokainen tapaus on luonteeltaan hyvin erilainen. Tästä syystä yhteistyöstä ja oppilaan tukemisesta sovitaan tapauskohtaisesti oppilaan siirtyessä omasta koulustaan sairaalaopetukseen ja hänen palatessaan sairaalaopetuksesta omaan kouluunsa sovitaan jälleen omaan kouluun. Suunnittelu- ja valmistelutyöhön osallistuvat oppilas itse, oppilaan huoltajat, oppilaan vastuuluokanopettaja/luokanvalvoja sekä erikseen nimetyt erikoissairaanhoidon ja sairaalaopetuksen edustajat. Tarvittaessa mukaan voidaan kutsua myös erityisopettaja ja opiskeluhuollon edustaja.
<p>11. Konsultaation käytänteet ja yhteistyö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Erikoissairaanhoidon potilaana olevan oppilaan konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu on käytännöllisesti suhteellisen väljää, ja se toteutetaan tilansidonnaisena ja tapauskohtaisesti harkintaa käyttäen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Konsultaatiopalvelut sisältävät elementtejä erityispedagogiikasta (esim. toiminta-alueittain tapahtuvan opiskelun kehittäminen, käyttäytymisen haasteiden huomioiminen opetuksessa), oppimisympäristöistä sekä erilaisista käytänteistä (esim. lastensuojelukäytänteet, hoitokäytänteet tai hoivakäytänteet) • Konsultaatiosta ja siihen liittyvistä käytänteistä sovitaa erikseen tapauskohtaisesti.
--	--

Perusopetuksen poikkeava järjestäminen

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Perusteet aikaisemman osaamisen osoittamisesta esimerkiksi erityisessä tutkinnossa tai opetuksen järjestäjän päättämällä muulla tavalla

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>12. Perusteet aikaisemman osaamisen osoittamisesta esimerkiksi erityisessä tutkinnossa tai opetuksen järjestäjän päättämällä muulla tavalla?</p>	<p>Opetuksen järjestäminen osittain toisin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Päätös oppilaan opiskelun järjestämisestä soittain toisin voidaan tehdä joko perusopetuslaissa säädettyin perustein tai oppilaan huoltajan anomuksesta. • Päätös oppilaan opetuksen järjestäminen osittain toisin tehdään hallintopäätöksenä, ja päätöksen asiassa tekee rehtori. • Ennen päätöksen tekemistä kuullaan oppilasta ja hänen huoltajaansa. • Päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä mahdolliset muut tiedot ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. • Päätökseen voi hakea oikaisua aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiantosta. • Päätöksenteon tukena voidaan tarvittaessa hyödyntää monialaista yhteistyötä opiskeluhoillon ammattilaisten kanssa. • Oppilas voidaan myös vapauttaa tilapäisesti suorittamasta oppiaineen oppimäärää, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan. • Oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä tehtävän päätöksen tulee perustua terveydentilan terveydenhuollon ammattilaisten arviointiin. • Poikkeavia järjestelyitä ei tule käyttää tilanteessa, jossa edellytykset oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaiselle keskeyttämiselle täyttyvät.

Opetus erityisissä tilanteissa

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>13. Paikallisessa opetussuunnitelmassa kuvataan, miten</p> <ul style="list-style-type: none"> yhteistyö ja oppilaan tukeminen hoidetaan oppilaan siirtyessä omasta koulusta toisen opetuksen järjestäjän kouluun tai valtion oppilaitokseen; koulukodissa, vastaanottokodissa tai keskuksessa taikka vankilassa tai muussa rangaistuslaitoksessa järjestettävään perusopetukseen? 	<ul style="list-style-type: none"> Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten opetuksesta vastaa se kunta, johon lapsi on sijoitettu. Lastensuojelulaitokseen sijoitetun oppilaan opetuksesta vastaa laitoksessa toimiva koulu, jos laitoksella on opetuksen järjestämislupa. Lastensuojelulain perusteella sijoitettujen oppilaiden kotikunnalle on säädetty velvollisuus maksaa kotikuntakorvaus. Oppivelvollisuusikäisten vankilaopetuksesta vastaa se kunta, jossa vankila sijaitsee. Kunta voi osoittaa oppilaan lähikouluksi sopimuksen mukaisesti oman kunnan koulun sijasta myös toisen kunnan koulun, sellaisen yksityisen yhteisön tai säätiön ylläpitämän koulun, jolla on opetuksen järjestämislupa, tai valtion koulun.
<p>14. Lisäksi kuvataan yhteistyön käytänteet oppilaan palatessa takaisin omaan kouluunsa?</p>	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyöstä ja siihen liittyvistä käytänteistä oppilaan palatessa omaan kouluunsa sovitaan erikseen tapauskohtaisesti. Siikaisten yhtenäiskoulun osalta paluun valmistelusta vastaa oppilaan oma vastuuluokanopettaja/luokanvalvoja, ja tarvittaessa siihen voivat osallistua myös rehtori ja erityisopettaja sekä opiskeluhuollon henkilöstöä.

6. Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa

6.13 Paikallisesti päätettävät asiat

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritelty arvioinnin linjaukset siirretään paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan noudatettaviksi. Myös valtakunnalliset arviointikriteerit 6. vuosiluokan loppuun sekä päättöarvioinnin kriteerit siirretään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan noudatettaviksi.

Lisäksi opetuksen järjestäjä täsmentää paikallisessa opetussuunnitelmassa seuraavat asiat:

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
1. yhteistyö huoltajien kanssa arvioinnin osalta?	<p>Siikaisten yhtenäiskoulussa huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö oppilaan arvioinnissa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arviointiprosessien tavoitteena on antaa oppilaalle itselle ja hänen huoltajilleen monipuolista tietoa oppilaan opintomenestyksestä, kannustaa oppilasta sekä tukea oppilaan etenemistä hänen omalla henkilökohtaisella opintopolullaan. • Vastuu oppilaan koulunkäyntiä ja oppimisen etenemistä koskevasta seurannasta ja kokonaisarviointista sekä siihen liittyvästä tiedottamisesta ja yhteistyöstä huoltajien kanssa on oppilaan vastuuluokanopettajalla/luokanvalvojalla. Huoltajan keskeinen yhteistyöhön liittyvä rooli on kannustaa ja tukea oppilasta tämän opinnoissa. • Tiedottamisen lisäksi keskeinen oppilasta opettavien opettajien ja oppilaan huoltajien väkinen yhteistyön muoto ovat erilaiset arviointikeskustelut, jotka koskevat oppilaan koulunkäyntiin, opiskeluun ja oppimiseen liittyviä asioita. • Yksittäisten oppiaineiden oppilasta koskevat summatiivisten arviointien tulokset saatetaan oppiainetta opettavan opettajan toimesta oppilaan huoltajan tietoon. Formatiivisten arviointien tuloksista tiedotetaan huoltajalle, mikäli opettaja katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi.
2. Arvioinnista tiedottamisen muodot?	<p>Oppilaan arvioinnista tiedottamisen muodot Siikaisten yhtenäiskoulussa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulussa arvioinnista tiedotetaan seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"> - Opetussuunnitelman oppilasarviointia koskeva luku on nähtävillä koulun internet-sivuilla. - Oppilasarviointi käydään läpi lukuvuoden alkaessa oppilaiden kanssa. Lisäksi arvioinnista tiedotetaan arviointikeskustelujen, väliarviointien ja muiden arviointiprosessien yhteydessä. - Huoltajille tiedotetaan arvioinnista lukuvuoden alkaessa sekä arviointiprosessin yhteydessä.

3. Käyttäytymisen arviointi ja sen perustana olevat tavoitteet?

Käyttäytymisen arviointi ja sen perustana olevat tavoitteet Siikaisten yhtenäiskoulussa

- Oppilaan käyttäytymisen arviointi perustuu perusopetuslakiin sekä Siikaisten yhtenäiskoulun opetussuunnitelmassa asetettujen hyvän käyttäytymisen tavoitteiden saavuttamiseen.
- Oppilaan käyttäytymiselle asetetut tavoitteet liittyvät siihen,
 - miten oppilas ottaa huomioon muut ihmiset koulu yhteisössä;
 - miten oppilas toimii oppijana ja hän suorittaa oppimistehtävänsä;
 - miten oppilas noudattaa koulun sääntöjä;
 - miten oppilas toimii koulu ympäristössä ja käsittelee yhteistä koulun omaisuutta;
 - käyttäytyykö oppilas luotettavasti ja rehellisesti.
- Siikaisten yhtenäiskoulun hyvän käyttäytymisen tavoitteet
 - 1) Oppilas ottaa toiminnassaan huomioon muut koulu yhteisön jäsenet ja on heitä kohtaan auttavainen ja empaattinen.
 - 2) Oppilas noudattaa koulun omia järjestyssääntöjä sekä muita koulutyötä koskevia sääntöjä ja määräyksiä.
 - 3) Oppilas noudattaa annettuja ohjeita.
 - 4) Oppilas osaa ottaa vastaan annettua palautetta rakentavasti ja kehityshakuisesti.
 - 5) Oppilas toimii koulu yhteisössä hyvien käyttäytymisnormien mukaisesti ja on kohtelias.
 - 6) Oppilas on rehellinen.
- Oppilaan käyttäytymisen arviointiin osallistuvat kaikki häntä opettavat opettajat.
- Käyttäytymisen arviointia ei merkitä ero- eikä päättödistukseen. Huoltajan kirjallisesta pyynnöstä voidaan antaa erillinen liite, josta ilmenee käyttäytymisen arvosana.
- Käyttäytymistä arvioidaan vuosiluokilla 1 ja 2 sanallisesti ja vuosiluokilla 3 – 9 numeroin.
- Vuosiluokkien 1 ja 2 osalta käyttäytyminen arvioidaan arvosanalla hyväksytty, kun käyttäytymisen minimitavoite täyttyy vähintään arvosanaa viisi (5) vastaavasti. Ellei edellä mainittua minimitavoitetta saavuteta, arvosanaksi tulee hylätty. Vuosiluokkien 3 – 9 käyttäytymisen arviointi toteutetaan numeerisesti asteikolla 4 – 10.
- Kaikkien vuosiluokkien käyttäytymisen arvioinnissa käytetään erikseen määriteltäjä käyttäytymisen arviointikriteerejä.

Käyttäytymisen arvioinnin kriteerit ja niiden arvosanat Siikaisten yhtenäiskoulussa

- Käyttäytymisen arvioinnin kriteeristö on laadittu niin, ettei arviointi kohdistu oppilaan persoonaan ja temperamenttiin.

	<ul style="list-style-type: none"> • Tämän luvun lopussa on kuvattu taulukkomuodossa oppilaan käyttäytymisen arvioinnin perusteena olevat kriteerit ja niiden mukaiset arvosanat /numerot. Yksittäisen oppilaan arvioinnissa kriteerit muodostavat kokonaisuuden, ja näin ollen kaikki kriteerit eivät välttämättä toteudu oppilaan saaman arvosanan mukaisella tavalla: jotkut yksittäisistä arvosanoista saattavat toteutua arvosanaa paremmin ja jotkut huonommin.
<p>4. Valinnaisten aineiden arviointi sen mukaan, miten opetuksen järjestäjä niitä tarjoaa?</p>	<p>Valinnaisaineiden arviointi Siikaisten yhtenäiskoulussa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valinnaisaineiden arviointi on kuvattu paikalliseen opetussuunnitelmaan kuuluvassa ”Siikaisten yhtenäiskoulun opetussuunnitelman mukaiset valinnaisaineet”.
<p>5. Opintoissa etenemisen, vuosiluokalta siirtymisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt?</p>	<p>Opintoissa etenemisen, vuosiluokalta siirtymisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt Siikaisten yhtenäiskoulussa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulussa noudatetaan vuosiluokkiin sidottua opetusta. Yksittäisen oppilaan kohdalla voidaan kuitenkin päättää vuosiluokkiin sitomattomasta opetuksesta tai oppiainekokonaisuuksiin ts. toiminta-alueisiin perustuvasta opetuksesta. <p><u>Vuosiluokkiin sidotun opetuksen opintoissa etenemisen, vuosiluokalta siirtymisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vuosiluokkiin sidotussa opetuksessa oppilas siirtyy seuraavalle vuosiluokalle tai saa päättötodistuksen, jos hän on suorittanut opetussuunnitelman mukaiset vuosiluokan tavoitteet hyväksytysti. • Jos oppilaan vuosiluokan suoritus tai päättöarvioinnin mukainen suoritus on yhdessä tai useammassa oppiaineessa hylätty, voidaan oppilaan jättämisestä vuosiluokalle tai päättötodistuksen saamisesta tehdä ehdollinen päätös. Päätöksessä mainitaan ne vuosiluokan oppimäärän osa-alueet, joiden hyväksytyt suorittaminen on vuosiluokalta siirtymisen tai päättötodistuksen saamisen edellytyksenä. Ennen suorituksen hylkäämistä tulee oppilaalle ja huoltajalle antaa tieto siitä, että suoritus on vaarassa tulla hylätyksi. Tiedoksiannossa annetaan kirjallisella nelosvaroituksella. Tiedoksiannon antaa kyseistä oppiainetta oppilaalle opettava opettaja. Tiedoksiannossa tulee perustella, miksi suoritus on vaarassa tulla hylätyksi ja kertoa, millä keinoilla oppilaalla on mahdollisuus saada hyväksytyt arvosana oppiaineessa. • Jos oppilas ei ole suorittanut hyväksytysti jonkin oppiaineen opetussuunnitelman mukaista oppimäärää, hänen vuosiluokan suorituksensa tulee siltä osin hylätyksi. Oppilaalle varataan mahdollisuus osoittaa erillisessä koeksessa saavuttaneensa kyseisen oppiaineen vuosiluokan tavoitteet hyväksytysti. Tilaisuuksia, joissa oppilas voi osoittaa osaamisensa, järjestetään kaksi: toinen kevätlukukauden viimeisellä viikolla ja toinen kesäkuun toisella viikolla. Tarkemmat päivät ilmoitetaan erikseen. Erillinen koe voi sisältää monipuolisesti erilaisia osaamisen näyttömahdollisuuksia.

	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas voi siirtyä seuraavalle vuosiluokalle, vaikka hänellä olisi hylättyjä suorituksia, jos arvioidaan, että oppilas kykenee selviytymään seuraavan vuosiluokan opinnoista hyväksytysti. Näin voidaan toimia esimerkiksi tilanteessa, jossa oppilaalle tehdään oppiaineessa, jossa hänellä on hylätty suoritus, yksilöllistämispäätös. • Oppilas voidaan jättää vuosiluokalle, jos hänen vuosiluokan suorituksensa yhdessä tai useammassa aineessa on hylätty ja arvioidaan, ettei hän selviydy seuraavan vuosiluokan tavoitteista. Vuosiluokalle jäävän oppilaan suoritukset raukeavat. • Oppilas voidaan jättää vuosiluokalle, jos se on yleisen heikon koulumenestyksen vuoksi tarpeen, vaikka hänellä ei olisi hylättyjä suorituksia. Huoltaja voi myös itse esittää oppilaan luokalle jättämistä. Oppilaan huoltajalle tulee aina varata mahdollisuus tulla kuulluksi ennen luokalle jättämistä koskevan päätöksen tekemistä. • Oppilaan arvioinnissa erityisesti opetuksen vuosiluokien 2 ja 3 sekä 6 ja 7 nivelvaiheissa arvioinnissa painotetaan huoltajien, opettajien ja oppilashuoltohenkilökunnan välistä yhteistyötä. Toisen ja kolmannen luokan nivelvaiheessa huomiota kiinnitetään erityisesti oppilaan oppimisen edistymiseen, vahvuuksiin ja haasteisiin oppijana sekä oppilaan itsetuntoon ja opiskelumotivaatioon. Kuudennen ja seitsemännen vuosiluokan nivelvaiheessa huomiota kiinnitetään opintomenestyksen lisäksi erityisesti työskentelytaitojen ja oppimisen taitojen kehittymiseen. <p><u>Toiminta-alueittain etenevän oppilaan opinnoissa etenemisen, vuosiluokalta siirtymisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Toiminta-alueisiin perustuva opetussuunnitelma on tarkoitettu erityisen tuen oppilaille, joilla on pidennetty oppivelvollisuus ja kokonaan tai pääasiallisesti yksilöllistetty oppimäärä. Oppilailla voi olla laaja-alaisia kognitiivisen kehityksen haasteita. Heillä saattaa olla kehitysvamma, vaikea somaattinen tai psyyken sairaus, aistitai liikuntavamma tai autismin kirjon kuuluvia ominaisuuksia. Heillä voi olla myös laajojen kielellisten pulmien vuoksi suuri tuen tarve sekä tarve korvaavien kommunikointikeinojen käyttöön. • Oppimisen tavoitteet asetetaan oppilaskohtaisesti oppiainekokonaisuuksittain. Oppilaille voidaan määrittää myös muita kuntouttavia tavoitteita toiminta-alueittain. Tavoitteet kirjataan henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan (HOJKS). • Oppiainekokonaisuuksiin perustuvassa opetuksessa opiskelu on kokonaisvaltaista, toiminnallista, eheyttävää, elämyksellistä ja moniaistisuuteen perustuvaa. • Oppilaan arviointi perustuu HOJKS:ssa asetettuihin tavoitteisiin. Arvioinnin painopiste on oppimisen prosessissa. Oppilasta voidaan arvioida myös oppiainekokonaisuuksien sisältöalueiden mukaan asetettujen tavoitteiden saavuttamisen perusteella. Arvioinnissa keskitytään myös tavoitteiden arviointiin, ja niitä säädellään tarpeen mukaan siten, että opetuksessa pysytään oppijan lähikehityksen vyöhykkeellä. Siten varmistetaan
--	--

oppimisen ilon ilmapiiri. Arvioinnin painopiste on työskentelyssä, jota arvioidaan jatkuvalla välittömällä positiivisella palautteella tai tarpeen mukaan rajaavalla ja ohjaavalla palautteella. Palaute voi olla luonteeltaan kokemuksellista (esim. kuvakepalautte), sanallista tai keskustelevaa. Arvioinnin tavoitteena on kehittää ja vahvistaa myös oppilaan realistisia itsearviointitaitoja. Lisäksi oppilas voi arvioida työskentelytaitojaan ja osaamistaan monipuolisesti yksilöllisesti laadittujen itsearviointimenetelmien avulla. Itsearviointia voidaan toteuttaa myös kirjallisesti oppilaan taidot huomioiden. Lisäksi oppilaita ohjataan ja kannustetaan positiiviseen ja rakentavaan vertaisarviointiin.

- Lukuvuosiarviointi annetaan sanallisena oppiainekokonaisuuksittain tai toiminta-alueittain lukukauden päättyessä asteikolla hyväksytysti suoritettu (S) / hylätty (H). Lukuvuosiarvioinnin liitteenä on tarkempi kuvaus oppilaalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Lisäksi voidaan käyttää monipuolisesti erilaisia väliarviointeja.
- Päätösarviointi annetaan oppiainekohtaisesti sanallisena asteikolla hyväksytysti suoritettu (S) / hylätty (H). Päätösarvioinnin liitteenä on tarkempi kuvaus oppilaalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Tavoitekokonaisuuksittain etenevän oppilaan opinnoissa etenemisen, vuosiluokalta siirtymisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt

- Tavoitekokonaisuudet laaditaan pääsääntöisesti vuosiluokkakajaksojen 1–2, 3–6 ja 7–9 tavoitteiden mukaisesti.
- Oppilas etenee vuosiluokille 3 ja 7 pääsääntöisesti vasta silloin, kun hän on suorittanut hänelle laaditun suunnitelman mukaiset tavoitekokonaisuudet hyväksytysti.
- Vuosiluokkien 3–6 ja 7–9 nivelvaiheissa oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa valtakunnallisiin arviointikriteereihin.
- Tavoitekokonaisuuksittain opinnoissaan etenevä oppilas saa lukuvuoden päätteeksi lukuvuositodistuksen, johon kirjataan kaikki hänelle laadittuun suunnitelmaan kuuluvat opinnot. Lisäksi lukuvuositodistukseen kirjataan hyväksytysti suoritettujen tavoitekokonaisuuksien arvioinnit oppiaineittain.
- Kesken olevien tavoitekokonaisuuksien arviointia ei merkitä lukuvuositodistukseen.
- Todistuksen lisätietoja-kohtaan merkitään, minkä vuosiluokan suorituksista on kyse niissä oppiaineissa, joissa oppilas etenee tavoitekokonaisuuksittain. Lukuvuoden koulutyön päätyttyä oppilas siirtyy opinnoissaan eteenpäin seuraavalle vuosiluokalle.
- Tavoitekokonaisuuksittain etenevä oppilas voidaan jättää vuosiluokalle vain yleisen heikon koulumenestyksen perusteella.
- Yhdeksännellä vuosiluokalla oleva oppilas luetaan tämän vuosiluokan oppilaaksi, kunnes hän suorittaa

	<p>perusopetuksen koko oppimäärän ja saa päättötodistuksen tai eroaa koulusta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tavoitekokonaisuuksittain etenemisestä määrätään luvussa 5.4.3.
<p>6. Sanallisen arvion tai numeroarvosanan antaminen todistuksissa eri oppiaineissa sekä käyttäytymisen arvioinnissa?</p>	<p>Sanallisen arvion ja numeroarvosanan antaminen todistuksissa eri oppiaineissa sekä käyttäytymisen arvioinnissa Siikaisten yhtenäiskoulussa; lukuvuositodistus ja päättötodistus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vuosiluokat 1 ja 2 <ul style="list-style-type: none"> - Lukuvuositodistuksessa annetaan oppiaineittain sanallinen arvio oppimistavoitteiden saavuttamisesta asteikolla hyväksytty suoritus (S) / hylätty suoritus (H). Lisäksi todistuksen liitteenä on tarkempi kuvaus oppilaan oppimistavoitteiden saavuttamisesta. - Käyttäytyminen arvioidaan sanallisena arviona omalla todistuslomakkeella opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettujen tavoitteiden ja käyttäytymisen arviointikriteerien mukaisesti. Arviointi perustuu asetettujen arviointikriteerien saavuttamisen arviointiin seuraavalla asteikolla: kiitettävän usein / useimmiten / vaihtelevasti / unohtuu usein. • Vuosiluokat 3 - 9 <ul style="list-style-type: none"> - Lukuvuositodistuksessa ja päättötodistuksessa kaikille yhteiset oppiaineet arvioidaan numeroarviointina asteikolla 4 - 10. - Valinnaisaineet arvioidaan lukuvuositodistuksessa ja päättötodistuksessa numeroarviointina asteikolla 4 – 10. Valinnaisaineiden arviointia kuvataan tarkemmin erillisessä Siikaisten yhtenäiskoulun opetussuunnitelman mukaiset valinnaisaineet - suunnitelmassa. - Käyttäytyminen arvioidaan lukuvuositodistuksessa ja päättötodistuksessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettujen tavoitteiden ja käyttäytymisen arviointikriteerien mukaisesti numeroarvosanalla asteikolla 4 - 10. Päättöarviointin yhteydessä oppilaan käyttäytyminen arvioidaan ainoastaan huoltajan pyynnöstä, ja käytösarvosanasta annetaan erillinen todistus. <p>Toiminta-alueittain opinnoissaan etenevän oppilaan arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jos oppilaan opiskelu on järjestetty toiminta-alueittain, oppilaan arviointi ja päättöarviointi perustuvat oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevassa suunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin. • Tavoitteiden saavuttaminen kuvataan sanallisena arviona. • Jokaisesta toiminta-alueesta annetaan oma arvio. <p>Tavoitekokonaisuuksittain etenevän oppilaan arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tavoitekokonaisuuksittain etenevän oppilaan arviointi eri oppiaineissa on kuvattu edellä olevassa kohdassa 6, ”Sanallisen arvion tai

	<p>numeroarvosanan antaminen todistuksissa eri oppiaineissa sekä käyttäytymisen arvioinnissa”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tavoitekokonaisuuksittain etenevän oppilaan käyttäytymisen arviointi suoritetaan samalla tavalla kuin vuosiluokittain etenevän oppilaan käyttäytymisen arviointi, joka on kuvattu edellä.
<p>7. Valinnaisten aineiden arviointi päättöarvioinnissa sen mukaan, miten opetuksen järjestäjä niitä tarjoaa?</p>	<p>Valinnaisaineiden arviointi Siikaisten yhtenäiskoulussa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valinnaisaineiden arviointi on kuvattu erillisessä Siikaisten yhtenäiskoulun liitteessä ”Siikaisten yhtenäiskoulun opetussuunnitelman mukaiset valinnaisaineet”.
<p>8. Välitodistukset, mikäli opetuksen järjestäjä niitä päättää antaa?</p>	<p>Siikaisten yhtenäiskoulussa käytössä olevat välitodistukset sekä summatiivisen ja formatiivisen arvioinnin toteuttaminen</p> <p><u>Vuosiluokat 1 ja 2</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Summatiivinen arviointi <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaalle annetaan syyslukukauden päättyessä välitodistus, joka sisältää sanallisen arvioinnin oppiaineittain oppimistavoitteiden saavuttamisesta asteikolla hyväksytty suoritus (S) / hylätty suoritus (H). - Lisäksi välitodistuksen liitteenä on tarkempi kuvaus oppilaan oppimistavoitteiden saavuttamisesta. - Käyttäytyminen arvioidaan välitodistuksen liitteessä sanallisena arviona opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettujen tavoitteiden ja käyttäytymisen arviointikriteerien mukaisesti. Oppilaan käyttäytymisen arviointi perustuu asetettujen arviointikriteerien noudattamisen arviointiin seuraavalla asteikolla: kiitettävän usein / useimmiten / vaihtelevasti / unohtuu usein. • Formatiiivinen arviointi <ul style="list-style-type: none"> - Formatiiivista arviointia toteutetaan kiinteänä osana opetusta, ja se kuuluu osana kaikkiin opettajan ja oppilaan välisiin vuorovaikutustilanteisiin. Siikaisten yhtenäiskoulussa opetusryhmien pieni koko antaa siihen selkeästi keskimääräistä paremmat mahdollisuudet. Opettajan työkaluina formatiiivisessa arvioinnissa ovat oppimisen ja työskentelyn jatkuva havainnointi. - Formatiiivisessa arvioinnissa käytetään tukena kokeita, testejä ja itsearviointimateriaaleja. - Formatiiiviseen arviointiin käytetään myös vertaisarviointia, jota harjoitellaan esi- ja alkuopetusvaiheista alkaen. Esimerkiksi ryhmätyöskentelyn jälkeen voidaan käydä läpi, miten kukin oppilas toimi ryhmätyöskentelytilanteessa ryhmän hyväksi. - Lisäksi oppilaan oma luokanopettaja käy lukuviikkoina tammikuun loppuun mennessä oppilaan ja tämän huoltajan kanssa

arviointikeskustelun, joka pohjautuu oppilaan ja huoltajan ennakolta täyttämään itsearviointilomakkeeseen. Edellä mainittu itsearviointilomake on laadittu jokaiselle vuosiluokalle erisältöisenä ja erikseen. Arviointikeskustelussa keskeisenä tavoitteena on kuulla lapsen ajatuksia ja mielipiteitä omasta koulunkäynnistään ja opiskelustaan. Arviointikeskustelu tarjoaa mahdollisuuden pohtia yhdessä lapsen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen sekä koulunkäyntitaitoihin liittyviä asioita. Arviointikeskustelua varten varataan aikaa puoli tuntia. Mikäli opettaja katsoo tarkoituksenmukaiseksi, hän voi pitää arviointikeskustelun erikseen oppilaan ja erikseen huoltajan kanssa.

- Vuosiluokilla 1 – 8 käytävissä arviointikeskustelussa oppimisen arvioinnissa on eri vuosiluokilla omat painotuksensa. Vuosiluokalla 1 painotuksena on ”minä ja koulun arki” ja vuosiluokalla 2 ”minä ja muut koulussa, minä ja opiskelun perustaidot, minä ja itseluottamus”.
- Muilta osin koulu päättää oppilaan itsearviointilomakkeen tarkemmasta sisällöstä. Itsearviointilomakkeet valmistelelee opetushenkilöstö ja hyväksyy rehtori.
- Oppilas ja huoltaja päättävät, mitä asioita he kirjoittavat arviointilomakkeisiin ja mitä asioita he kertovat arviointikeskustelussa. Arviointikeskusteluprosessin tuloksena saadut tiedot ovat luottamuksellisia ja salaisia. Oppilaan turvallisuus on kuitenkin tärkeämpi asia kuin hänen yksityisyyden suojansa. Jos opettaja kokee saamansa tiedon perusteella oppilaan turvallisuuden uhatuksi, hänellä on velvollisuus kertoa asiasta oppilaan huoltajalle ja muille viranomaisille. Edellä mainitut periaatteet on hyvä ottaa esille arviointikeskustelun aluksi.

Vuosiluokat 3 – 6

• Summatiivinen arviointi

- Syyslukukauden päättyessä annettavassa välitodistuksessa oppilaalle annetaan kaikista oppiaineista numeroarvosana asteikolla 4 – 10.
- Syyslukukauden päättyessä annettavassa välitodistuksessa oppilaalle annetaan käyttäytymisestä numeroarvosana asteikolla 4 – 10.
- Opetushallitus on vahvistanut arviointikriteerit ja osaamisen tason kuvaukset 6. vuosiluokan lukuvuosiarviointia varten. Edellä mainittuja kriteerejä käytetään vuosiluokalla 6 oppiaineiden arvioinnissa.

• Formatiivinen arviointi

- Formatiivista arviointia toteutetaan kiinteänä osana opetusta, ja se kuuluu osana kaikkiin opettajan ja oppilaan välisiin vuorovaikutustilanteisiin. Siikaisten yhtenäiskoulussa

	<p>opetusryhmien pieni koko antaa siihen selkeästi keskimääräistä paremmat mahdollisuudet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opettajan työkaluina formatiivisessa arvioinnissa ovat jatkuva oppimisen ja työskentelyn havainnointi. - Formativisessa arvioinnissa käytetään tukena kokeita, testejä ja itsearviointimateriaaleja. - Formativiseen arviointiin käytetään myös vertaisarviointia, jota on harjoitettu esi- ja alkuopetusvaiheista alkaen. Esimerkiksi ryhmätyöskentelyn jälkeen käydään läpi, miten kukin oppilas toimi ryhmätyöskentelytilanteessa ryhmän hyväksi. - Lisäksi vuosiluokilla 3 - 6 oppilaan oma luokanopettaja käy lukuvuosittain tammikuun loppuun mennessä oppilaan ja tämän huoltajan kanssa arviointikeskustelun, joka pohjautuu oppilaan ja huoltajan ennakolta täyttämään itsearviointilomakkeeseen. Edellä mainittu itsearviointilomake on laadittu jokaiselle vuosiluokalle erisältöisenä ja erikseen. Arviointikeskustelussa keskeisenä tavoitteena on kuulla lapsen ajatuksia ja mielipiteitä omasta koulunkäynnistään ja opiskelustaan. Arviointikeskustelu tarjoaa mahdollisuuden pohtia yhdessä lapsen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen sekä koulunkäyntitaitoihin liittyviä asioita. Arviointikeskustelua varten varataan aikaa puoli tuntia. Mikäli opettaja katsoo tarkoituksenmukaiseksi, hän voi pitää arviointikeskustelun erikseen oppilaan ja erikseen huoltajan kanssa. Tällöin arviointikeskustelulle varattava aika voi olla lyhyempikin. - Vuosiluokilla 1 – 8 käytävissä arviointikeskustelussa oppimisen arvioinnissa on eri vuosiluokilla omat painotuksensa. Vuosiluokalla 3 painotuksena on ”minun hyvinvointini (L3, laaja-alainen osaaminen: itsestä huolehtimien ja arjen taidot)”, vuosiluokalla 4 ”minun monilukutaitoni ja TVT-taitoni (laaja-alainen osaaminen: L4 monilukutaito” ja L5, tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen)” vuosiluokalla 5 ”oppimisen taitoni (L1, laaja-alainen osaaminen: ajattelu ja oppi-maan oppiminen)” ja vuosiluokalla 6: ”minä ja muutokset: uusien asioiden kohtaamisen rohkeus, osallisuus omista asioista ja osallisuus omista valinnoista”. - Muilta osin koulu päättää oppilaan itsearviointilomakkeen tarkemmasta sisällöstä. Itsearviointilomakkeet valmistelee opetushenkilöstö ja hyväksyy rehtori. - Oppilas ja huoltaja päättävät, mitä asioita he kirjoittavat arviointilomakkeisiin ja mitä asioita he kertovat arviointikeskustelussa. Arviointikeskusteluprosessin tuloksena saadut tiedot ovat luottamuksellisia ja salaisia. Oppilaan turvallisuus on kuitenkin tärkeämpi asia kuin
--	---

hänen yksityisyyden suojansa. Jos opettaja kokee saamansa tiedon perusteella oppilaan turvallisuuden uhatuksi, hänellä on velvollisuus kertoa asiasta oppilaan huoltajalle ja muille viranomaisille. Edellä mainitut periaatteet on hyvä ottaa esille arviointikeskustelun aluksi.

Vuosiluokat 7 – 9

• Summatiivinen arviointi

- Syyslukukauden päättyessä annettavassa välitodistuksessa kaikille yhteiset oppiaineet arvioidaan numeroarviointina asteikolla 4 - 10.
- Syyslukukauden päättyessä annettavassa välitodistuksessa valinnaisaineet arvioidaan joko asteikolla hyväksytty suoritus/hylätty suoritus tai numeroarviointina asteikolla 4 – 10. Valinnaisaineiden arviointia kuvataan tarkemmin erillisessä valinnaisaineiden opetusta koskevassa opetussuunnitelman liitteessä.
- Opetushallitus on julkaissut (Opetushallituksen määräys OPH-5042-2020) perusopetuksen päättöarviointia varten uudet arviointikriteerit, jotka ovat tämän paikallisen opetussuunnitelman liitteenä.

• Formatiivinen arviointi

- Formatiivista arviointia toteutetaan kiinteänä osana opetusta, ja se kuuluu osana kaikkiin opettajan ja oppilaan välisiin vuorovaikutustilanteisiin.
- Siikaisten yhtenäiskoulussa opetusryhmien pieni koko antaa siihen selkeästi keskimääräistä paremmat mahdollisuudet.
- Opettajan työkaluna formatiivisessa arvioinnissa on jatkuva oppimisen ja työskentelyn havainnointi.
- Formatiivisessa arvioinnissa käytetään tukena kokeita, testejä ja itsearviointimateriaaleja.
- Formatiiviseen arviointiin käytetään myös vertaisarviointia, jota on harjoitettu esi- ja alkuopetusvaiheista alkaen. Esimerkiksi ryhmätyöskentelyn jälkeen käydään läpi, miten kukin oppilas toimi ryhmätyöskentelytilanteessa ryhmän hyväksi.
- Lisäksi vuosiluokilla 7 ja 8 oppilaan oma luokanvalvoja käy lukuvuosittain tammikuun loppuun mennessä oppilaan ja tämän huoltajan kanssa arviointikeskustelun, joka pohjautuu oppilaan ja huoltajan ennakolta täyttämään itsearviointilomakkeeseen. Edellä mainittu itsearviointilomake on laadittu jokaiselle vuosiluokalle erisisältöisenä ja erikseen. Arviointikeskustelussa keskeisenä tavoitteena on kuulla lapsen ajatuksia ja mielipiteitä omasta koulunkäynnistään ja opiskelustaan. Arviointikeskustelu tarjoaa mahdollisuuden pohtia yhdessä lapsen kasvuun, kehitykseen ja

	<p>oppimiseen sekä koulunkäyntitaitoihin liittyviä asioita. Arviointikeskustelua varten varataan aikaa puoli tuntia. Mikäli opettaja katsoo tarkoituksenmukaiseksi, hän voi pitää arviointikeskustelun erikseen oppilaan ja erikseen huoltajan kanssa. Tällöin arviointikeskustelulle varattava aika voi olla lyhyempikin.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vuosiluokilla 1 – 8 käytävissä arviointikeskustelussa oppimisen arvioinnissa on eri vuosiluokilla omat painotuksensa. Vuosiluokalla 7 ja 8 painotuksena ovat ”minä ja muut koulussa ja minun koulunkäyntitaitoni” - Muilta osin koulu päättää oppilaan itsearviointilomakkeen tarkemmasta sisällöstä. Itsearviointilomakkeet valmistelee opetushenkilöstö ja hyväksyy rehtori. - Vuosiluokalla 9 arviointikeskustelu käydään ohjauskeskusteluna oppilaan ja opinto-ohjaajan kesken (huoltaja osallistuu tarvittaessa): laaja-alainen osaaminen jatko-opintojen ja tulevaisuuden suunnittelun näkökulmasta. - Oppilas ja huoltaja päättävät, mitä asioita he kirjoittavat arviointilomakkeisiin ja mitä asioita he kertovat arviointikeskustelussa. Arviointikeskusteluprosessin tuloksena saadut tiedot ovat luottamuksellisia ja salaisia. Oppilaan turvallisuus on kuitenkin tärkeämpi asia kuin hänen yksityisyyden suojansa. Jos opettaja kokee saamansa tiedon perusteella oppilaan turvallisuuden uhatuksi, hänellä on velvollisuus kertoa asiasta oppilaan huoltajalle ja muille viranomaisille. Edellä mainitut periaatteet on hyvä ottaa esille arviointikeskustelun aluksi.
<p>9. Erityisen tutkinnon suorittamisen toimintatavat?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulu ei tarjoa mahdollisuutta erityisten tutkintojen suorittamiseen. • Siikaisten kunta vastaa opetuksen järjestäjänä niiden kotipetukseen ilmoitettujen oppilaiden oppivelvollisuuden suorittamisen valvonnasta, joiden asuinkunta on Siikainen. Valvonta perustuu Siikaisten yhtenäiskoulun opetussuunnitelman mukaiseen vuosiluokittain etenevään opetukseen. Rehtori nimeää lukuvuosittain ja tapauskohtaisesti oppivelvollisuuden suorittamisen valvonnasta vastaavan opettajan tai opettajat, joille maksetaan tehtävän suorittamisesta OVTES:n mukainen erilliskorvaus.
<p>10. Todistusten mahdolliset liitteet?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten yhtenäiskoulussa todistuksiin voidaan liittää seuraavia liitteitä <ul style="list-style-type: none"> - Päättötodistuksen liitteenä annettava oppilaan käyttäytymisen arvosana - Vuosiluokkien 1 ja 2 välitodistuksen ja lukuvuositodistuksen liitteenä annettava arviointi oppilaan oppimisen edistymisestä ja käyttäytymisestä. - Tarvittaessa oppilaskohtaisen tuen päätöksen saaneen oppilaan välitodistuksen, lukuvuositodistuksen ja päättötodistuksen liitteenä

	annettava tarkempi arviointi oppilaan oppimisen etenemisestä ja oppimistavoitteiden saavuttamisesta.
--	--

OPPILAAN KÄYTTÄYTYMISEN ARVIOINNIN KRITERIT SIIKAISTEN YHTENÄISKOULUSSA

ARVOSANA	KRITEERIT
Erinomainen (10)	<p>Oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttäytyy esimerkillisesti ja ystävällisesti muita kohtaan, • on rehellinen, • kannustaa ja auttaa mielellään ja oma-aloitteisesti muita, • luo ja ylläpitää työrauhaa ja myönteistä ilmapiiriä, • huolehtii ympäristöstä sekä yhteisistä tehtävistä ja välineistä tunnollisesti ja oma-aloitteisesti, • noudattaa sääntöjä ja hyviä tapoja.
Kiitettävä (9)	<p>Oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • tulee toimeen muiden kanssa, • on rehellinen, • asennoituu myönteisesti koulutyöhön, • ylläpitää työrauhaa ja myönteistä ilmapiiriä, • huolehtii ympäristöstä sekä yhteisistä tehtävistä ja välineistä tunnollisesti, • noudattaa sääntöjä ja hyviä tapoja.
Hyvä (8)	<p>Oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • tulee yleensä toimeen muiden kanssa, • on yleensä rehellinen, • huolehtii omalta osaltaan työrauhasta, • huolehtii pääsääntöisesti ympäristöstä ja yhteisistä tehtävistä ja välineistä, • noudattaa pääsääntöisesti sääntöjä ja hyviä tapoja.
Tyydyttävä (7)	<p>Oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • on melko usein vaikeuksissa muiden kanssa, • saattaa käyttäytyä vilpillisesti, • häiritsee usein työrauhaa, • suhtautuu usein välinpitämättömästi ympäristöön sekä yhteisiin tehtäviin ja välineisiin, • noudattaa sääntöjä ja hyviä tapoja vaihtelevasti.
Kohtalainen (6)	<p>Oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • on toistuvasti vaikeuksissa muiden kouluyhteisön jäsenten kanssa, • käyttäytyy toistuvasti vilpillisesti, • laiminlyö toistuvasti ympäristöä sekä yhteisiä tehtäviä ja välineitä. • häiritsee toistuvasti työrauhaa • suhtautuu toistuvasti välinpitämättömästi sääntöihin ja hyviin tapoihin.
Välttävä (5)	<p>Oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> • ei tule toimeen muiden kanssa, • syyllistyy jatkuvasti rangaistaviin rikkomuksiin, • halveksii ja laiminlyö ympäristöä sekä yhteisiä tehtäviä ja välineitä, • estää muiden työskentelyn, • ei välitä säännöistä eikä hyvistä tavoista.

7. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luku 7 lisätään paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan. Siihen lisätään paikallisesti päätettävät asiat alla olevan mukaisesti.

Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
<p>1. Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttamisen periaatteet, yhteistyökäytännöt ja vastuut</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Rehtorin vastuut? 2) Lukuvuosisuunnitelman laatimisen ja tarkentamisen periaatteet ja vastuut? 3) Toiminta siirtymävaiheissa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt ja vastuut? 4) Perusopetuksen ja esiopetuksen tuen yhteensovittamisen käytännöt? 5) Pienryhmien koko ja muodostaminen? 	<p>Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttamisen periaatteet, yhteistyökäytännöt ja vastuut Siikaisten yhtenäiskoulussa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppimisen edellytyksiä tukevalla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan <ul style="list-style-type: none"> - oppilaiden erilaiset tarpeet ja edellytykset huomioon ottavaa opetuksen järjestämistä ja opetuksen eriyttämistä - eri oppiaineiden ja tiedonalojen kieltä avaavaa kielitietoista opetusta - opetusryhmien muodostamista siten, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa - pedagogisia ratkaisuja, joilla tukea tarvitsevien oppilaiden lisäksi huomioidaan myös oppilaat, jotka etenevät opinnoissaan tavoitekokonaisuuksittain - opettajan kykyä huomioida riittävästi opetusryhmän tarpeet ja vahvuudet - oppilaiden kanssa työskentelevien koulunkäynninohjaajien ja muun henkilöstön hyödyntämistä oppilaiden koulunkäynnin ja opetuksen osallistumisen tukena <p>Opetuksen järjestäjän vastuut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt koskevat kaikkea perusopetuksen toimintaa. • Opetuksen järjestäjä vastaa siitä, että oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt resursoidaan, suunnitellaan, toteutetaan ja niiden vaikuttavuutta arvioidaan osana koulun toimintaa. <p>Rehtorin vastuut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rehtori vastaa oppimisen edellytykset turvaavien opetusjärjestelyjen resurssoinnin suunnittelusta ja valmistelusta. Suunnittelun ja valmistelun yhteydessä tulee kuulla koulun opetushenkilöstöä. • Rehtori vastaa koulun opetusjärjestelyjen suunnittelusta, toteutuksesta ja vaikuttavuuden arvioinnista. Opetusjärjestelyjen ja arvioinnin suunnittelun yhteydessä tulee kuulla opetushenkilöstöä. • Rehtori vastaa, että koulun tarjoamat tukitoimet, niiden resursointi, rakenteelliset ratkaisut, vastuut ja järjestelyt on tarkoituksenmukaisesti kirjattu paikalliseen opetussuunnitelmaan ja opetussuunnitelman mukaiseen lukuvuosisuunnitelmaan ja että tukitoimia toteutetaan suunnitelmallisesti.

	<ul style="list-style-type: none"> • Jos oppilaan arvioidaan tarvitsevan perusopetuslain mukaista oppilaskohtaista tukea, rehtori tekee hallintopäätöksen oppilaalle tarjottavasta oppilaskohtaisesta tuesta. <p>Toiminta siirtymävaiheissa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt ja vastuut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilasta koskevien tietojen siirrosta oppilaan siirtyessä esiopetuksesta perusopetukseen vastaa esiopetusryhmän opettaja. • Oppilasta koskevien tietojen siirrosta oppilaan opettajan vaihtuessa vastaavat oppilaan vanha ja uusi opettaja. • Tiedonsiirrosta oppilaan siirtyessä toiseen peruskouluun vastaa rehtori. • Tiedonsiirrosta oppilaan siirtyessä perusopetuksesta johonkin toisen asteen oppilaitokseen vastaa oppilaanohjaaja. • Muusta oppilasta koskevasta tiedonsiirrosta vastaa rehtori. <p>Lukuvuosisuunnitelman laatimiseen ja tarkentamiseen liittyvät vastuut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lukuvuosisuunnitelman valmistelun koordinoimista ja valmistelusta vastaa rehtori. • Lukuvuosisuunnitelma valmistellaan yhteistyössä koulun opetushenkilökunnan kanssa. • Lukuvuosisuunnitelman hyväksyy hyvinvointilautakunta. <p>Perusopetuksen ja esiopetuksen tuen yhteensovittamisen käytännöt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siikaisten kunnassa sekä esiopetus että perusopetus on keskitetty Siikaisten yhtenäiskouluun. Esiopetuksessa ja perusopetuksessa on yhteiset tuen käytännöt, joten niitä ei tarvitse yhteensovittaa. <p>Pienryhmien koko ja muodostaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pienryhmän koko määräytyy pienryhmään sijoitettujen oppilaiden tuen tarpeen ja opetuksessa sovellettavien opetussuunnitelmien määrän mukaisesti kuitenkin niin, ettei perusopetuslaissa ja asetuksessa erityisopetuksen pienryhmien koolle asetettuja rajoja ylitetä. • Pienryhmien muodostamisesta päätetään joko osana lukuvuosisuunnitelmaa tai hyvinvointilautakunnan erillispäätöksellä.
<p>2. Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisen ja riittävyyden arvioimisen paikalliset periaatteet, käytännöt ja vastuut?</p>	<p>Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisen ja riittävyyden arvioimisen paikalliset periaatteet, käytännöt ja vastuut Siikaisten yhtenäiskoulussa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jokaisen työntekijän vastuulla on toimia yhdessä sovittujen toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ryhmäkohtaisten tukitoimien suunnittelusta toteuttamisesta vastaa opetusryhmän opettaja opetusryhmälle myönnettyjen tuen resurssien puitteissa. Jos opettaja arvioi resurssien olevan ryhmän tarpeeseen nähden liian vähäiset tai muuten puutteelliset, hänen tulee tehdä esitys resurssien lisäämisestä rehtorille. • Koulun ryhmäkohtaisen tuen järjestämistä varattujen resurssien jakamisesta opetusryhmille päättää rehtori. • Ryhmäkohtaisten tukitoimien riittävyyden arvioinnista vastaavat oppilasta opettavat opettajat, oppilaan vastuuluokanopettaja/luokanvalvoja ja rehtori yhdessä. Arviointiin liittyen kuullaan oppilasta ja huoltajia sekä tarvittaessa opiskeluhuollon edustajia ja muita asiantuntijoita. • Jos rehtorin arvion mukaan koululle ryhmäkohtaisen tuen järjestämistä varten varatut resurssit eivät riitä tuen järjestämiseen perusopetuslain edellyttämällä tavalla, rehtori vie asian hyvinvointilautakunnan käsiteltäväksi, joka päättää tarvittaessa lisäresurssien hankkimisesta.
<p>3. Oppilaskohtaista tukea koskevan päätöksen valmistelun käytännöt ja vastuut sekä päätöksestä päättämisen vastuu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Yhteistyökäytännöt huoltajan ja oppilaan kanssa oppilaskohtaisten tukitoimien arvioinnissa, suunnittelussa ja päätöksenteossa? 2) Opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten sekä muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa tehtävän yhteistyön ja kehittämisen periaatteet? 	<p>Oppilaskohtaista tukea koskevan päätöksen vireilletulo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaskohtaisten tukitoimien tarpeen arviointi käynnistyy, <ul style="list-style-type: none"> - kun oppilasta opettavat opettajat toteavat, että ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä tukemaan oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä tai - kun oppilas itse tai oppilaan huoltajat tuovat esille havaintonsa ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittämättömyydestä. <p>Arvio ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyydestä ja oppilaskohtaisten tukimuotojen tarpeesta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arvion oppilaan saamien ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyydestä ja oppilaskohtaisten tukimuotojen tarpeesta tekevät oppilasta opettavat opettajat. • Asian käsittelyä varten kutsutaan koolle oppilasta opettavien opettajien kokous, josta käytetään tässä yhteydessä nimitystä ”pedagogisen asiantuntijaryhmän kokous”. Edellä mainitussa kokouksessa tehdään päätös esityksestä, joka koskee oppilaalle tarjottujen ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyyttä ja oppilaskohtaisten tukimuotojen tarvetta. Varsinaiseen päätöksentekoon osallistuvat oppilaan vastuuluokanopettaja/luokanvalvoja, oppilasta opettavat opettajat ja oppilaan erityisopettaja. Rehtorilla on osallistumisoikeus kokoukseen ja puheoikeus kokouksessa. Myös oppilas itse ja hänen huoltajansa kutsutaan mukaan asian käsittelyä varten koolle kutsuttuun kokoukseen, mutta heitä voidaan kuulla asiassa myös muulla tavoin joko suullisesti tai kirjallisesti. Jos oppilaan tuen tarpeen arviointi vaatii monialaista osaamista,

asian käsittelyyn voivat osallistua opiskeluhoito- palvelujen ammattilaiset tai muut asiantuntijat. Vaihtoehtoisesti heiltä voidaan pyytää asian käsittelyä varten kirjallinen lausunto.

- Oppilaan tuen tarpeen arvioinnissa voidaan käyttää myös niiden opetuksen järjestäjien konsultaatiota, joiden osalta opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt velvollisuudesta huolehtia opetukseen liittyvistä kehittämis-, ohjaus- ja tukipalveluista sekä perusopetuslain mukaista sairaalaopetuksen konsultaatiopalvelua.
- Opiskeluhoillon edustajien ja muiden asiantuntijoiden osallistumiselle oppilasta opettavien opettajien kokoukseen pyydetään lupa.
- Pedagogisen asiantuntijaryhmän kokouksen koolle kutsumisesta vastaa oppilaan erityisopettaja, joka toimii myös kokouksessa sihteerinä ja koordinoi pedagogisen asiantuntijaryhmän työskentelyä.
- Oppilaskohtaisen tuen tarpeen arvioinnissa tulee selvittää ja kuvata
 - 1) oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarve,
 - 2) opintojen etenemisen tilanne,
 - 3) käytössä olleet ryhmäkohtaiset tukimuodot
 - 4) ne tukitoimet, jotka parhaiten tukevat oppilaan edun mukaisesti hänen oppimistaan
 - 5) tarve oppimäärästä tai paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamiselle
- Opetuskielen oppimisen varhainen vaihe, poissaolot, motivaation puute tai puutteellinen opiskelutekniikka eivät voi lähtökohtaisesti olla peruste oppilaskohtaiselle tuen tarpeelle. Myös käyttäytymisellä reagoivien oppilaiden tukemiseksi käytetään ensisijaisesti ryhmäkohtaisia tukimuotoja. Oppilasta voidaan kuitenkin tukea myös oppilaskohtaisilla tukitoimilla, jos se on oppilaan edun mukaista.
- Jos oppilasta opettavat opettajat toteavat kokouksessaan, että oppilaan saamat ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä tukemaan hänen oppimistaan tai koulunkäyntiään riittävästi ja että hän tarvitsee säännöllisiä tukitoimia, he tekevät esityksen oppilaskohtaisten tukitoimien käynnistämisestä. Esitykseen sisällytetään myös arvio oppilaskohtaisten tukitoimien tarpeesta. *(Oppilaskohtaisia tukitoimia ovat erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä, erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä, erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa ja perusopetuslain 31 §:n 1 momentin nojalla oppilaalle annettavat oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet. Oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä voidaan samanaikaisesti tukea sekä ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla että oppilaskohtaisilla tukitoimilla.)*
- Jos oppilasta opettavat opettajat toteavat kokouksessaan, että oppilaan saamat ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittäviä, asian käsittely raukeaa.

Oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma

- Oppilaskohtaisen tuen tarpeen arvioinnin pohjalta on laadittava oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma. Suunnitelman laativat oppilaan opettajat yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa tai kanssa. Suunnitelman laatiminen on kuitenkin mahdollista myös niissä tilanteissa, joissa yhteistyölle on esimerkiksi huoltajasta johdettava este.
- Suunnitelmasta on käytävä ilmi
 - 1) perustelut sekä mahdolliset muut tiedot ja selvitykset tukitoimien tarpeesta
 - 2) tuen tarpeen arviointiin perustuvien tukitoimien toteuttaminen ja seuranta
 - 3) oppimista tukevat pedagogiset ratkaisut
 - 4) opinnoissa eteneminen
 - 5) mahdollinen tarve perusopetuslain 20 h §:ssä tarkoitetusta oppimäärästä tai paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamiselle
 - 6) oppilaskohtaiset tavoitteet ja sisällöt, opinnoissa eteneminen sekä oppilaan oppimisen arviointi
 - 7) mahdollinen perusopetuslain 20 i §:n mukainen tarve opetuksen järjestämiseksi oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite
 - 8) toiminta-alueittain opiskelevan oppilaan oppilaskohtaiset tavoitteet ja keskeiset sisällöt, opinnoissa eteneminen sekä oppilaan oppimisen arviointi kullekin toiminta-alueelle.
- Suunnitelman toteutumista ja tukitoimien riittävyyttä on arvioitava aina, kun oppilaan tarpeet sitä edellyttävät, kuitenkin vähintään kerran lukuvuodessa tai useammin, jos oppilaan tarpeet sitä edellyttävät. Suunnitelma on salassa pidettävä asiakirja.

Yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa oppilaskohtaista tukea koskevan päätöksen valmistelussa

- Oppilas ja hänen huoltajansa voivat tuoda esiin havaintonsa ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävästä ja oppilaskohtaisten tukimuotojen tarpeesta.
- Oppilasta ja oppilaan huoltajia kuullaan ennen oppilaskohtaista tukea koskevan päätöksen tekemistä. Kuuleminen voidaan toteuttaa siten, että he osallistuvat asian käsittelyä varten koolle kutsutun pedagogisen asiantuntijaryhmän kokoukseen, tai kirjallisesti ennen päätöksen tekemistä. Osana oppilaan kuulemistä oppilaan omat näkökulmat ja ajatukset tulee selvittää ja ottaa huomioon hänen ikänsä ja kehityksensä edellyttämällä tavalla.

Oppilaan tukea koskeva päätös

- Rehtori tekee pedagogisen asiantuntijaryhmän tekemän arvioinnin ja oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevan suunnitelman pohjalta hallintopäätöksen, joka koskee oppilaan tukea ja oppilaalle annettavia oppilaskohtaisia tukitoimia. Päätöksestä tulee käydä ilmi seuraavat oppilaskohtaiset tukitoimet oppilaan tarpeen mukaisesti:
 - 1) erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä
 - 2) erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä
 - 3) erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa
 - 4) tulkitsemispalvelut
 - 5) avustajapalvelut
 - 6) apuvälineet
- Lisäksi tukea koskeva päätös on tehtävä perusopetuksen oppimäärästä tai paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta.
- Perusopetuksen järjestämisestä oppilaalle vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella tehdään päätös perusopetuslain 20i §:n perusteella.
- Oppilaan tukea koskeva hallintopäätös on tehtävä kaikissa edellä mainituissa tilanteissa oppilaskohtaisen tuen tarpeen arvioinnin ja sen perusteella laaditun tuen toteuttamista koskeva suunnitelman mukaisesti ilman aiheetonta viivytystä. Ennen päätöksen tekemistä on kuultava oppilasta ja tämän huoltajia.
- Opetuksen järjestäjä voi tehdä myönteisen tai kielteisen päätöksen arviointiin perustuvan suunnitelman pohjalta. Mikäli päätös tarkoittaa oppilaan koulupaikan vaihtumista, siitä tehdään erillinen hallintopäätös. Tukea koskeva päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Jos kunta ei järjestä oppilaskohtaisia tukitoimia tai perusopetusta oppilaalle vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella niistä tukea koskevan päätöksen tekee oppilaan asuinkunta.
- Tukea koskevaan päätökseen ei kirjata kuvauksia tukitoimista tai niiden toteuttamisesta, jotka on kuvattu oppilaskohtaisessa tuen toteuttamista koskevassa suunnitelmassa. Mikäli oppilaan tilanne ja tuen tarve muuttuvat oleellisesti, on tehtävä uusi tukea koskeva päätös. Oppilaan huoltajaa on kuultava tukea koskevaa päätöstä tehtäessä.

	<p>Opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten sekä muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa tehtävän yhteistyön ja kehittämisen periaatteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten kanssa tehtävä yhteistyö sekä muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa tehtävän yhteistyön muodot suunnitellaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa osana opiskeluhoitosuunnitelman laadintaa ja päivitystä.
<p>4. Oppiaineen oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta tehtävän päätöksen käytännön valmistelut ja vastuut sekä päättämisen käytännöt ja vastuut?</p>	<p>Oppiaineen oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeaminen Sii-kaisten yhtenäiskoulussa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppiaineen oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamien tehtävät käytännön valmistelut sekä päättämisen käytännöt ja vastuut ovat samat kuin edellä kuvatun oppilaskohtaista tukea koskevan päätöksen valmistelun käytännöt ja vastuut sekä päätöksestä päättämisen vastuut.

8. Opiskeluhoolto

8.1. Paikallisesti päätettävät asiat ja opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma

Opetuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma. Järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä. Opiskeluhoitosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulujen ja opiskeluhoitopalvelujen henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Hyvinvointialueella on terveydenhuoltolain mukainen yhteistyövelvoite opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman valmistelussa.

Opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma korvaa opiskeluhoollon osalta paikallisen opetussuunnitelman. Se sisältää opetuksen järjestäjäkohtaisesti määritellyt opiskeluhoitotyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavontta) sekä koulukohtaisesti tarkennetut tiedot asiakokonaisuuksista. Opetuksen järjestäjän tulee kuvata opiskeluhoitosuunnitelmassa, miten suunnitelman toteutumista kouluissa seurataan ja sitä tarkistetaan tarvittaessa.

Opetuksen järjestäjän tulee valmistella kutakin koulutusmuotoa koskevan määräyksen mukainen opiskeluhoitosuunnitelma. Opetuksen järjestäjä päättää paikallisesti, miten tarvittavat tiedot asiakokonaisuuksista kootaan ja miten koulujen toimintaa niiden avulla ohjataan. Opiskeluhoitopalvelujen osalta tämä tehdään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Suunnitelma liitetään kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Opetuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhuollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten suunnitelmassa on koulukohtaisesti seuraavat tiedot (asiakokonaisuudet 15):

Opetussuunnitelman perusteet	Paikallinen opetussuunnitelma
1. Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista?	Satakunnan kuntien ja Satakunnan hyvinvointialueen yhteistyönä on laadittu yhteinen opiskeluhoitosuunnitelma, johon Siikaisten kunta on lisännyt opetuksen järjestäjän Siikaisten kuntaa opetuksen järjestäjänä käsittelevän osion ja Siikaisten yhtenäiskoulua koskevan osion. Edellä mainittu suunnitelma muodostaa kokonaisuuden, jossa on käsitelty opetuksen hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä, sekä opetuksen järjestäjää ja yksittäistä peruskoulua koskevat asiat.
2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi?	Siikaisten yhtenäiskoulun toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon järjestämiseksi on kuvattu erillisessä opiskeluhoitosuunnitelmassa.
3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)?	Toimenpiteet tarvittavien opiskeluhoollon tukitoimien järjestämiseksi on kuvattu erillisessä opiskeluhoitosuunnitelmassa.
4. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa?	Erillistä opiskeluhoitosuunnitelmaa laadittaessa on tehty yhteistyötä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa.
5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma?	Siikaisten yhtenäiskoulun suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on laadittu erillisenä suunnitelmana.